

Vokiečių submarina Bremen žuvo

Austrams paliepta kraustyti iš Lembergo

Austrų tvirtovės Gorizia puolimas arti

Vokiečiai atsigriebia Vakaruose

VOKIEČIŲ SUBMARINA BREMEN PASKENDO.

NEW YORKAS, rugp. 9. — Ap-
laikyta telegrafu iš Berne (Sve-
icarija) žinia, jog vokiečių laik-
raštis Berlin Tageblatt paskel-
bęs, kad vokiečių pajūrinis lai-
vas Bremen paskendęs.

Tuoju po atplaukimui Ameri-
kon laivo Deutschland paskly-
do gandas, kad ir antras tos pa-
čios rūšies laivas, ką ir Deut-
schland, butent Bremen, at-
plaukiąs taipgi. Po to kelis syk-
minėta tai, kad Bremen už dien-
nos-kitos jau bus S. Valt. van-
denyse, tai kad jis yra žuvęs. Ir
vėliau kategoriškesnė žinia vėl
patvirtina žuvimą.

Žuvimo priežastis nužurima
įvairiai: vieni mano Bremen'ą
papuolus į anglų-francūzų ran-
kas, kiti — paskendus nuo pa-
sigadinimo laivo mašinų.

PALIEPTA KRAUSTYTIES IS LEMBERGO.

LONDONAS, rugp. 9. — Ga-
licijos sostinės — Lembergo —
gubernatorius išleido į gyven-
tojus atsišaukimą, kuriame
perspėja juos, kad miestas gali
tekti rusams. Tuo pačiu atsi-
šaukimu paliepiama taipgi ci-
viliams gyventojams apiešti
miestą. Proklamacija užsibaig-
ia gyventojų raminiu, kad
austrai neužilgo vėl atsiims
Lembergą.

Is šitos proklamacijos (atsi-
šaukimo) matyti, kad austrai
rengiasi rusams Lembergą at-
duoti.

GORICOS PUOLIMAS ARTI.

RYMAS, rugp. 9. — Italų ka-
rės štabas pranešė, kad persikė-
limo vieta per Isonzo, saugojan-
ti austrų tvirtovę Goricia, jau
paimta. Italai apšaudė miestą,
idant išvijus iš jo austrus. Ir
Goricos puolimas, karės kri-
tikų nuomone, yra neišvengti-
nas.

Daugiau 8,000 austrų šim-
ta šiame fronte neaišvėn.

Paimtoji vieta turėjo nepa-
prastą svarbą Goricos, o taipgi
viso austrų fronto išilgai Ison-
zo linijos apsaugojimo žvilgs-
niu. Jau nuo pat karės prad-
žios ši vieta buvo scena karš-
čiausių mušių. Tuomet italai
pasivarė šiek-tiek pirmyn, bet
turėjo sustoti prie Isonzo lini-
jos.

Goricos paėmimu italai ap-
laikys nelyginant raktą į kitą
svarbų miestą, butent Triest,
kuris randasi 22 mylių atstume

nuo Gorica ir yra artimiausiu
kalbamo fronto italų kampani-
jos tikslu. Kad italai paimtų
Goricia yra taipgi pamatas tikė-
ti, nes jie jau apvaldė keletą
svarbių ir veik nepaimamų po-
zicijų, kaip kalnas Sen Miche-
le, tarnaujanciu tvirtovės ap-
saugai.

VOKIEČIAI ATSIGRIEBIA VAKARUOSE.

LONDONAS, rugp. 9. — De-
gančio skystimo pagelba vokie-
čiai po kelių dienų ir naktų at-
akų užkariavo tvirtą vietą ap-
sistojimui anglų tranšėjų lini-
joje Pozieres kaime. Vokie-
čiai laimėjo čia 50 pėdų apka-
sų.

PEREJO VAIKŲ BILIUS SENATE.

WASHINGTONAS, rugp. 8. —
Suv. Valstijų senatas vakar 52
balsais prieš 12 priėmė perėjū-
sį atstovų bute bilių, kuriuo
draudžiama gabenimas vaikų
darbo produktų iš vienos val-
stijos į kitą. Uždraudžiant vai-
kų pagamintus produktus iš-
vežti į kitas valstijas faktiškai
panaikinama darbai vaikų iki
tam tikrų metų (jaunesnių)
kaip 14 metų fabrikuose ir 16
metų mainose, akmenyčiose ir
(t.t.). Mat fabrikantai norėda-
mi savo prekes išvežti į kitas
valstijas, turės jas gaminti su-
augusiųjų darbininkų spēka.

IR VĖL AUSTRAM PASI- TRAUKĖ PRIEŠ RUSUS 15 MYLIŲ FRONTE.

PETROGRADAS, rugp. 9. —
Pietuose nuo Dniestro, Tuščen-
ka linkui, rusai ir vėl priver-
tė austrus-vokiečius pasitraukti
atgal net 15 mylių ilgio fronte.
Taip tvirtina rusų oficialis prane-
šimas, kuris dar praneša ir-
gi, kad rusai paėmė Tlumac ir
kaip ir visą apygardą į rytus
nuo Dniestro ir vietinių augš-
tumų.

Rusų kavalerija veja priešus
pietvakariuos nuo Kolomea ir
Stanislau geležinkelio (Galici-
joje). Visas rusų imtinių skai-
tlis 5 ir 6 rugpjūčio dienose
siekia 166 austrų oficerių ir 8,
415 kareivių.

Berlino pranešimai pripažįs-
ta rusų laimėjimus ir austrų-
vokiečių traukimosi.

FRANCUZAI VAKARUOSE IRGI TURI LAIMEJIMŲ.

PARYŽIUS, rugp. 9. — Som-
me apskrityj francuzai draug

su anglais pasivarė pirmyn ry-
tuose nuo kalvos 139. Du vo-
kiečių bandymai atsiimti tran-
šėjas į rytus nuo Monacu far-
mos nepavyko.

PETROGRADE MAISTO RIAUSĖSE UŽMUŠTA 28 ŽMONĖS.

BERLINAS, rugp. 9. — Dvide-
šimt aštuoni žmonės užmušta
ir daugiau 100 sužeista Petro-
grade, riaušėse, kilusiose delei
maisto stokos liepos 30 dieno-
je.

JAU PRASIDĖJO GELEŽIN- KELIŲ DARBININKŲ IR KOMPANIJŲ DERYBOS.

NEW YORKAS, rugp. 9. —
Vakar prasidėjo visų Suv. Val-
stijų geležinkelių darbininkų
ir kompanijų atstovų derybos.
Apie 96 nuosimčiai darbininkų
balsavo už streiką.

Abiejų tečiaus pusių (ir dar-
bininkų ir kompanijų) atstovai
sako, kad streikas tuojuos dar
veikiausia nekils.

Darbininkai, ty. jų atstovai,
vakar išsireikė, kad jie yra ne-
prielankūs siulomoms arbitra-
cijoms taryboms, kaip jos dabar
yra. Jie nieko neturi prieš pa-
čia arbitracijos ideją, bet jiems
nepatinka, kad federalė pirkly-
bos taryba tyrinės jų nesusi-
pratimus su kompanijomis.
Darbininkų nuomone pirkly-
bos taryba negali turėti spēkos
išrišti algų ginčo.

MEXIKOS REIKALAI.

WASHINGTONAS, rugp. 9. —
Prezidentas Wilsonas vakar
priėmė Carranzos pasiulytąsias
sąlygas sutvarkymui Mexikos
reikalų. Tuo pačiu laiku jis
belgi užreikė Mexikos vald-
žiai, kad komisijai besidar-
buojant Mexikos reikaluose S.
Valstijos pajudins ir klausim-
us, gulinčius už Carranzos
apibrėžto pleno ribų, ty. vidu-
inių Mexikos reikalų sutvarky-
mo klausimus.

EKSPLOZIJĄ VOKIETIJOS AMUNICIJOS DIRBTUVĖJE KARALIAUČIUJE.

KARALIAUČIAI, rugp. 9. —
Ekspliozijoje, ištikusioj pračju-
siam pamedelyje amunicijos
dirbtuvėje čia užmušta 30 vy-
rų ir 20 moterų.

DEŠIMTCENTINIAI DUONOS BAKANIUKAI.

SALT LAKE CITY, Utah, rug-
p. 9. — National Association orga-
nizacijos konferencijoj išrodi-
nėta, kad tiek suvartotojams,
tiek bakeriams butų daug ge-
riau, jei duonos bakanukai bu-
tų kepami kiekvienas 10c. ver-
tės, o ne nikelio, kaip kad dabar
yra. Bakeriai tvirtina, jog tuo-
met ir bakanukai butų dvigu-
bai didesni, kaip už penktuką,
ir duonos kokybė butų daug
geresnė, negu dabar.

KIEK ATSEJO NEW YORKO RUBSIUVIŲ STREIKAS FA- BRIKANTAMS.

NEW YORKAS, rugp. 9. —
New Yorko rubsiuvių darbin-
inkų ir streikas apsiėjęs fabri-
kantams, kaip apskaitliuoja-
ma, į 40,000,000 dolerių.

NAUJAS RUSIJOS MINISTE- RIS JUODASIMTIS.

PETROGRADAS, rugp. 9. —
Pasitraukusio Rusijos žemdir-
bystės ministerio A. Naumovo
vieton paskirtas grafas Bobrin-
skis, vienas reaktioniskiausių
rusų bajorijos šulų. Bobrinskis
buvo gubernatoriumi Galicijoje,
kuomet jį rusai užkariavo ir
pasizymėjo savo pastangomis
pasėti ten "rusų dvasią."

DEUTSCHLAND DAR AMERI- KOJ TEBĖRA.

NEW YORKAS. — Pasklydo
gandas, kad vokiečių submarina
Deutschland visai da neiš-
plaukus iš Suv. Valstijų vandė-
nų. Ji buk slapstosi ir laukia
atsakančio laiko.

PROHIBICIONISTŲ (BLAIVI- NINKŲ) PARTIJA NOMI- NUOS HANLY KANDIDATU I PREZIDENTUS.

INDIANAPOLIS, Ind., rugp.
9. — Buvusis Indiana valstijos
gubernatorius Frank Hanly ta-
po nominuotas prohibicionistų
partijos kadidatu į Suv. Valsti-
jų prezidentus ateinančiuose
rinkimuose.

AUSTRIJOS SOCIALISTAI PRIEŠ VOKIEČIŲ SPAUDĄ.

VIENNA. — Vietinis socialis-
tų laikraštis "Arbeiter Zeitung"
išspausdino straipsnį, kuriame
pasmierkia visą Vokietijos spa-
udą už tai, kad pastaroji slepia
teisingą karės dalykų stovį. Gi-
rdi, pasak vokiečių laikraščių
pranešimų, tuo pačiu laiku,
kuomet valdžia pati pripažin-
davo pralaimėjimus, vokiečių
laikraščiai išeidavo su dideliais
antgalviais, jog ten ir ten fran-
cuzai turėję didelius nuosto-
lius, ten ir ten rusai tapę suplie-
kti ir t.t. Minėtas laikraštis nu-
rodo pragaištingumą panašių
informacijų, kurios, laikui bė-
gant, gali turėti labai apverkti-
nas pasekmes.

LAUKIAMA PERMAINŲ VO- KIETIŲ MINISTERIŲ TARPE.

LAUSANNE, Sveicarija, rug-
p. 9. — Zinios iš Munich'o rodo,
kad valdiškuose rateliuose lau-
kiama, jog neužilgo kancelerio
postą apleis dr. Bethman von
Hollweg, o jo vietą užims kuni-
gaik von Buelow. Sakoma,
jog Buelow'o pažiūros pilnai
užganėdinančios visus tuos, ku-
rie reikalauja, idant Vokietija
enneksuotų netik Lenkiją, bet
Belgiją ir Šiaurinę Franciją.

EKSPLOZIJĄ KASYKLOSE.

WILKES-BARRE, Pa., rugp.
9. — Vakar Woodward kasyk-
loje, arti Edwardsville, ištiko
gazų eksplozija. Penki mainie-
riai užmušti.

ARMENAI VALGO ŽMONIŲ MĖSĄ.

BOSTONAS, rugp. 9. — A-
not pranešimų Amerikos komi-
tetų teikti pagelbą armėnams
jie, bado verčiami, valgo žmo-
nių mėsa.

Armėnai, kurie tapo iš gi-
mtinių vietų išvyti į rytus, buk
dažnai suvalgę savo žuvusių
draugų lavonus. Maisto stoka
verčia juos gyventi gyvulių gy-
venimu: vyrai ir moters rėplio-
ja žeme jieskodami žolių ir žo-
lių šaknų ir jomis maitinas.

267,597,000 SUV. V. KARIUO- MENĖS REIKALAMS.

WASHINGTONAS, rug. 9. —
Suv. V. senatas priėmė bilių,
kuriuo skiriama Amerikos ar-
mijos reorganizacijos reika-
lams \$267,597,000.

KVIEČIŲ BADAS AMERIKOJ.

WASHINGTONAS, rugp. 9. —
Anot agrikultūros departa-
mento paskelbtų žinių apie už-
derėjimą Suv. Valstijos laukia
laukia kviečių bado. Departa-
mento apokavimais netikusie-
ji orai, augmenų ligos ir vaba-
lai baisiai blogai atsiliepė ant
javų uždėrėjimo. Atrasta, kad
rugpjūčio mėnesyje apie 70,
000,000 bušelių užderėta ma-
žiau, negu kad galima buvo ti-
kėtis mėnuo atgal. Šių metų
derlius apskaitliuojama 654,
000,000 bušelių, kuomet praė-
jusiu metų kviečių uždėrėjimas
nešė 1,055,000,000 bušelių.

HUGHES JAU CHICAGOJE.

CHICAGO. — Republikonų
kandidatas ant prezidento Char-
les E. Hughes jau atvyko į Chi-
cago. 8 val. vakare Coliseum
laikys prakalbą. Po prakalbos
išvažiuos į St. Paul.

VOKIEČIAI LAIMEJO PRIE VERDUNO.

PARYŽIUS, rugp. 8. —
Francuzai paėjo priekyn prie
139 kalvos Somme fronte.
Vokiečiai padarė keletą smar-
kių atakų apie Fleury kaimą
Verduno fronte ir atsiėmė dalį
Thiaumont apkasų.

NAUJI ITALŲ LAIMEJIMAI.

LONDONAS, rugp. 8. — Ita-
lų ofensivas palei Isonzo ir ant
Carso augštumos tęsiasi ir kaip
pranešama beveliniu telegrafu
iš Rymo, italai aplaikė naujų
laimėjimų ir paėmė naujų po-
zicijų. Tik mažą plotą žemės au-
strai laiko ant dešiniojo kranto
Isonzo upės.

TOKIO, rugp. 8. — Japonų vi-
ce admiralas Hi Konoje Kaminu-
rra, sulopęs žymią rolį aike ru-
sų-japonų karės, šiandė pasimi-
rė.

Suv. Valstijose yra 380 pianų
dirbtuvių.

Californijos dirbtuvės praė-
jusiais metais išmokėjo darbi-
ninkams algomis 140,943,000
dolerių.

Bėgiu paskutinių penkių me-
tų Svedija sunaudojo kasmet
po 1,120,000 tonų duonos.

775,000 moterų Ispanijoje di-
rba ant ukijų.

Anglijoje geležies išdirbystė-
je dirba 23,000 moterų.

Anglijos kareiviai australiečiai, kurie paėmė didelės
svarbos vokiečių pozicijas aplink Pozieres kaimą, ir
jų komanduojuojas, generolas Birdwood. Vokiečiai da-
bar daro atkakliausias atakas, idant atsiėmus jas.

Agronomijos ir teisių Pagelbos Draugija

Laiške, kurį tik-ką apturėjo iš Lietuvos "Naujienu" redaktorius, kalbama apie "Lietuvių Draugiją nukentėjusiems del karės gyventojams agronomijos ir teisių pagelbai teikti." Ji tapo įsteigta suviršum metai laiko atgal, dar prieš vokiečių užkariavimą Lietuvos, ir buvo valdžios pripažinta ir patvirtinta. Jos tikslas yra šelpti nukentėjusius nuo karės Lietuvos gyventojus, padedant jiems atitaistyti karės padarytus nuostolius ir sutvarkyti paurisus ukius ir pramoniją. Savu laiku apie tą Draugiją buvo trumpai minėta "Naujienuose", bet dabar, kada pasirodė, kad ji laimingai pergyveno visas audras ir atlieka svarbų šiame momente Lietuvai darbą, mes manome, bus naudinga supažindinti su ja plačiau amerikiečius.

Zemiau dedame "Agronomijos ir teisių pagelbos Draugijos" pranešimą apie jos įsikurimą ir jos valdybos atsišaukimą į visuomenę. Ryto paskelbsime jos įstatus.

PRANEŠIMAS.

Gerb. "Naujienu" Redakcija!
Gegužės 22 d. Vilniuje įvyko nauja LIETUVIŲ DRAUGIJA AGRONOMIJOS IR TEISIŲ PAGELBAI TEIKTI NUKENTĖJUSIEMS DEL KARO GYVENTOJAMS.

Draugija, pasistačiusi sau didelį uždavinį atitaistyti karo sugriautąjį LIETUVOS ukį, ieško tam savo darbu plačiausios visuomenės, ypač gi užjūrio brolių, užuojautos ir pagalbos. Tuo tikslu siunčiame šį mūsų atsišaukimą paskelbti Amerikos lietuvių visuomenėi.

Naujoji Draugija nėra veikiančiųjų jau Lietuvoje šelpimo draugijų konkurentė, nes jos tikslas ne tiek labdarybė, kiek sutvarkymas visų gyvųjų Lietuvos pajėgų mūsų krašto ukiai atgaivinti.

Savo darbe DRAUGIJA remsis pirmų-pirmiausia vargingaisiais Lietuvos sluogsniais, jo pamatan dedama šelpimosi principo dėsnį. Be to tas tvieriamasai platus ir didis darbas laukia visų Lietuvos žmonių, ypač tu, kurie jaučiasi Lietuvos piliečiais, del to Jos Valdybon jeina du atstovai ir nuo kitataučių — Valst. Tarybos narys Al. Meištaivičius (lenkas), Valst. Dumos narys B. Friedmanas (žydai).

Visą DRAUGIJS Valdybą, be minėtųjų dviejų kitataučių, susidaro:

Pirmininkas — advok. J. VILEIŠIS, jo pavaduotojas — inž. ST. KAIRYS, sekretorius — agronom. J. KRISCIUNAS, išdėtininkas — advok. PEL. BUGALISKIS.

Nariai: MYK. BIRŽIŠKA, "Liet. Žin." ir "Liet. Ukis." B. vės vedėja FEL. BORTKEVIČIENĖ, advok. AUG. JANULAITIS, Valst. Dumos narys M. JANUŠKEVIČIUS, agron. VIKRUOKIS, advok. MYK. SLEŽEVICIUS.

Valdybos kandidatai: d-ras ANDR. DOMASEVIČIUS, JUOZAS PAKNYŠ, inž. JUOZ. SKRIPKUS, A. ZASTOVTAS.

(Kai kurie paminėtųjų čionai Draugijos valdybos narių yra prasišalinę į Rusiją, taip kad tikras jo sąstatas tuo tarpu nežinomas. Bet, sprendžiant iš tų žinių, kurias mes tik-ką gavome iš Lietuvos, lygiai kaip ir iš kitų šaltinių, daugelis senųjų valdybos narių tebėra tenai. Tikrai žinome, kad valdyboje tebėra inž. St. Kairys, M. Biržiška, adv. A. Janulaitis ir d-ras A. Domaševičius. "Agronomijos ir teisių pagelbos Draugijoje" yra susispietę progresyviai žmonės. Red.)

LIETUVOS VISUOMENEI.
Dar nematyti karo galo, o jo

skaudi letena jau užgulė beveik visą mūsų kraštą, neaplenkdama nei varguolio grįčios, nei lobininko rumų. Jau pusė Lietuvos guli išgriauta, kita gi — bailiai dairoši ir kasdien laukia nelaimės užgriuvant.

Karo laukuose beliko liudnas pračities gyvenimo šešėlis: trobos — išgriautos ar sudegintos, gurbai (kutys) — be galvijų, aruodai — be grūdų, laukai nesėti, išrausti ar suminti, patys gi žmonės — alkani ir nuplyšę, visais kraštais išsiblaškę. Antrojejoje Lietuvos pusėje, karo dar nepaliestoj, žmonės gyvena, kaip sustingę, žemė dirbama, lyg svetima butų, ukis sustojęs ar irti pradėjęs, miestų ir miestelių gyvenimas visai apmiręs, o gyvenimo reikalai darosi kas kart vis sunkesni.

Karui pasibaigus, kiekvienas grįš savo išgriauto lizdo taisyty ir tik tuomet galėsime vaizdžiai su prasti, kokia nuostolių begalė Lietuvai padaryta ir kiek reikės darbo padėti iširusiam gyvenimui sutvarkyti.

Kuo pasirėmsim, iš pelenų keldamies?
Mes neabejojame, kad vyriausybė, gerai žinodama Lietuvos nuostolius, pripažis reikalą teisingai juos atlyginti. Mes patikim rusų visuomenę, kad ji, mokėjusi šelpti nukentėjusią Lenkiją, neužmirš tiek-pat pasirūpinti ir nukentėjusią Lietuvą.

Bet jokia vyriausybė, jokia visuomenė ir jokia labdarybė nestengs visų karo nuostolių atlyginti. Gyvenimą naujai bestatydami, pasijusime ir bėdinesni ir silpnesni. Netik stambiesiems ukiams, pramonės ir prekybos įstaigoms nelengva bus sutvirtėti, dar sunkiau bus pakilti sodžiaus ir miesto varguoliams, kuriems ir prieš karą gyvenimo našta labiau veržė pečius, ir kuriuos karas dar labiau tuo tarpu yra nuslėgęs. Bet ko vienas žmogus nestengia, tai talka nuveikia. Imkimės tai patį bendrai ir sutartinai rūpintis savo reikalais. Tegul bendra nelaimė suglaudžia mus į sutartinas eiles ir išmokina mus bendrai pastatyti tai, kas išgriauta.

Dabar del karo aplinkybių dauguma Lietuvos miestų ir miestelių liko be krautuvininkų, o žmonės be reikalingų prekių. Pasistengkime sau patį pasigelti. Visur dėkimės į vartotojų draugijas ir taisykimės savo sankrovos. Įsikuriosioji Vilniuje gegužės 21 d. Lietuvių agronomijos ir teisininkų draugija remis kiekvieną tokią pastangą: padės gauti leidimą bendrovei įkurti, pateiks prityrusių žmonių krautuvei vesti, stengsis lengvinti prekių statymą, siuntinės instruktorių sankrovoms sutvarkyti ar joms nustatyti ir tt.

Jau dabar daugelyje vietų ukininkai nebeteko sėklų, vėliau gal bus netekę arklų, gyvulių, ukio padargų, didesnių prietaisų savo laukams ir savo ukiumi sutvarkyti. Kas sau bedirbdami, mes gal parkrismė tiek sunkumo bekeldami, bet šimta's susitelkę lengviau ir pigiau gausim, kas mums reikalinga. Ir todėl visur spieskimės į ukio ratelius ir per juos viską pirkimės. Draugija lengvės tokių ratelių veikimą, stengdamosi jiems dovanai ar už pigesnę kainą parupinti gerų sėklų, veislinių gyvulių ir arklų, ukio padargų, pasiųsti agronomų ir ukio žinovų, kurie apvažiuodami Lietuvą teiks reikalingems savo patarimų ir nurodymų, kaip ukis sutvarkyti ir kaip suardyti, ji laukai ištaisyti.

Svarbu yra ne tik išvieno pirkties, bet ir išvieno parduoti savo darbo vaisius. Bent kiek gyvenimui susitvarkius, kils mūsų krašte pieno ukis, atsiras parduoti javų, gyvulių, vaisių. Nereikia

laukti pirklio namon ateinant, bet pačiam jis surasti be perkupčių ir įvairių tarpininkų pagelbos. Ir todėl telkimės į pienininkavimo ir šiaip ukio produktams pardavinėti bendroves.

Draugija kiekvienai tokiai bendrovei patarnaus patarimais, kaip ji sutvarkyti ir vesti, nurodymais, kas ir kur geriausia parduoti, o gal ir galės sušelpiti daiktais ar pinigais jai besikuriant.

Reikės statyties trobos. Reikia tikėties, kad vyriausybė, kur galėdama, duos padegėjams miško, bet daug bus vietų, kur arti miško nebeliks. Gal reikės imties naujų statymo budų iš cemento, kalkių, smėlio ir molio; bus reikalinga tiek pačios medžiagos, tiek prityrusių žmonių. Geriausias budas tikslingai ir pigiai sau trobas pasistatyti — tai į bendroves susidėjus išvieno pirkti ir gaminti medžiagą, išvieno statytos kvieties.

Draugija pasistengs iširti, kokios trobos sveikatos ir grožės žvilgsniu mūsų kraštui butų tinkamos ir pigiausios, sutaisyti pavyzdinių trobų planus, parengti žmonių, kurie praktiškai mokėtų statymo darbą atlikti ir patarti kaip reikalingą statymui medžiagą pasigaminti.

Pigus kreditas visuomet buvo ukiumi reikalingas ir sunkus gauti; ypač sunku yra dabar skolintis, o dar sunkiaus karui pasibaigus. Mes manome, kad geriausia susisėpsime, jei visu Lietuvos plotu įsikursime kredito bendrovių, skolinamųjų taupomųjų kasų, savitarpinio kredito draugijų, padarysime jas savo bankais ir išmoksime tikusiai jas vesti.

Todel Draugija, kviezdama, kur tik galima kurties tokias bendroves, iš savo pusės žada parupinti joms įstatymus ir jų patvirtinimą, gauti pradžiai valdžios pašalpos ar paskolos ir statyti instruktorių — žinovų visai tvarkai užvesti ir užlaikyti.

Jeigu ukininkas ar miestelėnas, praradamas karo ugnyje savo turta, išsineša betgi iš jos paprastai bent kelius rublius pirmam vargū atstumti, tai Lietuvos darbininkai dažniausiai iškarto yra netekę duonos kšnio, nes stinga darbo. Jiems nuo bado apsaugoti Draugija, be greitos maisto pašalpos, pasistengs įkurti darbo biurą, su kurio pagalba rupinsis surasti bedarbiams darbą, o darbininko reikalingiems darbo žmogų.

Pagalios, Draugija rinks žinių, apie nukentėjusius del karo vietas, žmones ir įstaigas stengties gauti iš vyriausybės ir visuomenės pinigų, kad jų reikalingus sušelpus teiks, kiek galėdama, savo patarimų teisių ir šiaip, ypač teisių dalykuose, kurie su karu rišami ir darydama tai, rupinsis lygiai kiekvienam Lietuvos piliečiui padėti be skirtumo tikybos ir tautos.

Imdamies minėtoju augščiaiu darbu, kuris Draugijos įstatymais, bus plėčiamas ant Suvalkų, Kauno, Vilniaus ir Gardino gub., Draugija nebutų išdrįsusi nė jo pradėti, jei nebutų tikra, rasianti Lietuvos visuomenėje savo uždaviniam pritarimą ir darbams užuojautą. Budami šalininkai ne tiek pašalpos, kiek šelpimosi, pirmieji keliamė tik mintį apie šelpimosi svarbumą mums, prie paties gi darbo lygiai kviečiame visus, kam tik rupi mūsų krašto gerovė, vis tiek kas jie butų lenkai, žydai, gudai, katalikai ar stačiatikiai.

Taip sau darbą nusistatę tariamės nesustosią skersai kelio niekam, kas ištikrųjų rupinasi ir dirba mūsų krašto gerovei. Ir jeigu tektų mūsų veikime bent su kuo varžyties, norėtume varžyties tik darbu sugriautojo Lietuvos gyvenimo atgaivinimui.

Kviesdami visus dėties prie mūsų draugijos ir kurti ant vietos jos skyrius, mes ypatingai kreipiamės prie mūsų sodiečių. Suvargė broliai, telkimės į bendrijas kiekvienam platesniam

darbui nuveikti. Tegul sunki nelaimė užaugis mus dvasiškai ir pribrendis plačiam ir sveikam visuomenės gyvenimui. Vienybėje galybė.

Draugijos reikalais susižinoti galima šiuo adresu: Vilno, Georgievski pr. 24, kv. 6, Telef. 2-62. Tuo pačiu adresu galima siųsti nario mokėsniai ir aukos.

Lietuvių Draugijos nukentėjusiems del karo gyventojams agronomijos ir teisių pagalbai teikti Valdyba.

Geriausias budas dėl štrinio
Neturi stokot nei vienamė namie
Dro Richter-fo
PAIN-EXPELLER
Jau nuo 50 metų yra vienu iš numylėtų naminių budų pas letuvukius ir visame pasaulyje.
Tikras tikrai su pažymėta marke "IKARA"
Išc. ir doc. butelikuose visose aptiekose arba specialiuose.
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "NAUJIENAS"

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda atokius reikalus, kaip kriminalikuose teise ir civilikuose teismuose. Doro visokius dokumentus ir papieras.
Namiu Office: 323 S. HALSTED ST. Ant trečią lubą. Tel. Drovers 1510.
Miesto Office: 127 W. BROADWAY ST. Room 1111-13 Bldg. Tel. Central 4411.

AR SKAITAI "LAISVĖ"?

Jeigu dar neskaityti, tai tuojau užsirašyk arba pakeikauk vieno numerio pažūrėjimui.
"Laisvė" yra didžiausias darbininkų laikraštis, nes dabar eina dvigubai padidinta, t. y. 8 puslapių. "Laisvė" keičina 2 skylių per savaitę todėl paduoda naujesias žinias iš viso pasaulio.
"Laisvė" telpa daug nandung straipsnių, eilių, apysakų, juokų ir įvairių patarimų. Apart to, yra į vestas specialiskas skyrius del moterų.
"Laisvės" kaina tik \$2.00 metams, sei metų \$1.00. Užsienij metams 1.00.
Nelauk ilgai, nes vėliau kaina rasi bus padidinta.
Adresuok šitaip:

"LAISVE"
183 Roebling st., Brooklyn, N. Y.

BUKIT ATSARGESNI

Kuomet jūs nueinat pas akių gydytoją del akinių, visų-pirma žiūrėkite, ar jis turi kolegijos diplomą ir taip gi ar yra užsiregistravęs, ar turi Optometristo Certifikatą, nes užvis svarbiausia Kolegijos diplomą.
AKIŲ GELBETOJAS.

Jei jūs kenčiat akių nuovargį, galvos skaudėjimą, tai atleikit pas savo tautietį lietuvi P. Millerį, o jis moksliskai priinks akinius ir išgydys jums akis. Išegzaminavimas per specialistus P. Millerį ir G. Millerį dykai.
Jeigu akiniai nebus geri, tai pinigai bus grąžinami. Taigi, pirm čit kur kitur, atleikit pas mane persitikrint, o jūs busit užgandinti.

Taipgi užliukau didžiausią ant West Sides storą įvairiausių aukšnių daiktų. Taigi kam reikalingi šlubiniai žiedai, laikrodėliai ar kitoki daiktai, nepamirškite atsikankyt, nes jus čia, pas savo tautietį lietuvi, gausit pigiau, kaip kur nors kitur. Atdara kasdien ir nedėliom iki 2 val. po pietų.

Peter Miller ir G. Miller
2256 W. 22 St., ir OAKLEY AVENUE
Tel. Canal 2941.

ŠOKIŲ MOKYKLA

GEO. M. CHERNAUSKO SVET.,
1900 S. Union Ave. kamapas 19 St. Phone Canal 3922 Chicago, Ill.
Vaikinas ar mergina, nemokantis šokti, neturi sau linksmumo. Mes užtikriname, kad jūs pas mus išmoksite šokti ir trumpą laiką. Šokiai atsi-buna kas pėnyčiai 8 val. vakare.

Prof. J. Šlažas
ir 3 pagelbininkai

Ar Turi Skolininką?
Jeigu kas Jums yra skolings ir nenori geruolu atsisteiti, tuomet paduokit savo skolinką į mūsų rankas, mes jį atginsime Jūsų dėka. Pasakojame, kad Jūs ir nieko nereiklausime už savo darbą iš kalno. Kodėl visuosius reikalus yra suteikiama dovanai.
Kreipitės ypatingai arba laišku ryšydami lietuviškai ant zemiau nurodyto adresu.
Mid-City Collection & Adjustment Co.
Room 516
Mid-City Bank Building
803 W. Madison St., Chicago, Ill.

Rusiško s ir Turkiškoš Vanos
24th St. Tel. Kedzie 8902. Paulina St. Tel. Western 1 pool) 3514-16 W. 12th St., arti St. Louis Ave ir 1115-17 S. Paulina St., arti 12th St.
DOUGLAS BATH
RUSSIAN TURKISH BATH BATH WITH SALT

Stebuklingiausias Miestas Pasaulyje yra Gary, Ind.

Vos keli metai kaip prasidėjo, o šiandien jau turi arti 50,000 gyventojų; o dar porą metų palaukus pasiekis virš 100,000 ir daugiau. Nes čionai randasi didžiausias dirbtuvės pasaulyje, ir dabar dar stato naujų dirbtuvių.
Viena tik Plieno (United States Steel) Korporacija paskyrė šmet 100 milijonų dolerių papildinimui ir pastatymui naujų savo dirbtuvių.
Apart šių daugelis kitų dirbtuvių statoma ir rengiama statyti, kuriose dirbs dešėtkai arba šimtai tukstančių naujų darbininkų ir gaus didžiausius uždarbius.
Gary, Ind. tik tas nedirba, kuris nenori. Paprasčiausias darbininkas uždirba nuo \$3 iki \$8 į dieną ir daugiau. Gary, Ind. truksta visokių darbininkų ir yra geriausias progos visokios rūšies biznieriams. Mes esame seniausi ir didžiausi žemės plotų savininkai Gary ir apilinkėse. Mes turime daugybę lotų ir namų pardavinimui visose miesto dalyse ant lengviausių išmokėjimų.
Norėdamas gauti platesnių žinių apie Gary ir jo ateitį, kreipkis į mūsų ofisą ypatingai arba laišku, o mes užtikriname, kad tamstą visuoimet užgandinsime ir parodysime, kur greitai padaryti gerus pinigus. Taipgi kurie nori parduoti savo lotus Gary ir apilinkėse, mes perkame už "cash."

J. SKINDERIS & CO.
VYRIAUSIAS OFISAS:
1610 BROADWAY, GARY, IND.
Rezidencija: 3362 So. Halsted St., Chicago, Ill., 2-ras flooras iš fronto. Galima rasti nedėliomis iki 10 v. išryto, o kasdien, Gary, Ind.

Telephone Yards 5194
Registruota Brighton Park
A KUŠERKA
MRS. ANTONINA SHUSHO
Turiu patyrimą moterų ligose, teisingai patarnauju prie gimdymo, uždąka duodu rodą moterims ir merginoms. Moters, jeigu norite geru užsiurėjimo prie palago savęs ir kūdikio, tai pasišaukite A. Shusho, nes mano patarnavimas užgandin kiekvieną moterį.
3843 SO. KEDZIE AVENUE.

Galima Palikti Mokytais

Jei tik mes norėsime tokiais buti

Pas žmones, ypač pas lietuvius, nuo seno yra įsigyvenęs manymas, kad mokyklys nelankę negali buti mokytais. Taip manyti yra netik klaidinga, bet dargi pavojinga, nes toks manymas sulauko žmogų nuo mokinišimosi.

Daug faktų galima butų priversti, tačiau pakaks keleto.
Benjaminas Franklinas buvo visiškai mažai lankęs mokyklą, bet jis šiandien yra žinomas, kaip geriausias filozofas. A. Lincoln'as, kuris taip vargingai augo ir neturėjo progos lankyti mokyklą, tačiau šiandien visa amerikonų tauta jį gerbia, kaip geriausį šios šalies prezidentą ir žinovą politikos ir sociologijos klausimų. Šie mokslo vyrai neturėdami progos lankyti universitetus, mokinosi patį per save, atlikusiu nuo kasdieninio užsiėnimmo laiku ir paliko taip mokytais, kad juos gerbia žmonės, baigę augščiausius mokslus universitetuose.

Nors mūsų literatūra nėra tokia turtinga, kaip kitų tautų, tačiau visgi randasi keletas gerų knygų, kurias kiekvienas privalėtų perskaityti. Štai keletas svarbių veikalų, kuriuos patariama kiekvienam perskaityti.

DARBAS yra tai knyga parašyta garsaus francuzų raštininko Emile Zola. Vertė mūsų gabus literatas A. J. Uoega. Šioje knygoje autorius apiečia darbininkų gyvenimą taip vaizdžiai, kad rodos ir matai tuos visus jų vargus ir ypatingus nemalonumus. Ši knyga parašyta romano formoje. Tai yra be galo indomus pasiskaitymas. Kaina 75c.

NUOSAVYBĖS IŠSIVYSTYMAS nuo nuožmybės iki civilizacijos. Šita knyga parašyta įzmaus raštininko Paul Lafargue. Vertė gerai lietuviams žinomas literatas A. J. Karalius. Perskaite šią knygą, žinosite, kaip nuosavybė išsivystė nuo nuožmybės iki civilizacijos. Šifame amžiu, kada darbininkiskas klausimas yra gyldenamas beveik ant kiekvieno gatvekampio, niekas neturėtų apsieiti nepaskaite šios knygos. Kaina 50c.

IŠ SIRDIES. Parašė garsus raštininkas James Allen. Vertė St. Biežis. Skaitydami šią knygelę sužinosit daug dalykų apie save. Šitas veikalas gyldena proto klausimus. — minčių, sielos. Vienas iš indomusių mašinių tai yra žmoniška mašina. Vienas mokslininkas pasakė, kad vienas iš didžiausių stebuklų tai yra tas, kad vienas gali kurkučius dėti ant popieros, o kitas gali juos suprast. Augščiaiu minėta knygelė parodo kaip ta stebėtina mašina dirba. Kaina 15c.

ADOMAS IR JIEVA. Juokinga ir pamokinantė knygelė. Daug yra ginčijama apie tai, kaip svietas tapo sutvurtas. Žmonės senų laikų da vis tvirtina, kad dievas nulipino iš molio Adomą ir po tam iš jo šonkaulio — Jieva. Ta pasaka yra taip kudiška, kad visados yra progos gardžiai pasijuokti, biskį pakedenus tą klausimą. Kaina 10c.

Turėdami tą faktą minty, kad lietuvių visuomenė susideda iš darbininkų, kurių centai yra nelengviausia uždirbami, "NAUJIENU" Administracija nužemimo minėtų knygų kainą, taip, kad kiekvienas galėtų jas įgti. Jos visos keturios galima gauti "NAUJIENU" knygyne tik už vieną dolerį. Žinoma, toks atpiginimas negali traukties ilgai, todėl pasinaudokite progą — **PIRKITE JAS ŠIANDIEN.**

Jų kaina, perkant jas atskirai, butų \$1.50.—parsiuduoda tik už \$1.

Nerašykite laiško: iškirpkite šį pranešimą, indėkite popierinį dolerį ir prisiuskite į "NAUJIENAS", o knygos atvyks pas jus su grįžtančiąja pašta.

"NAUJIENOS"
1840 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Mūsų korespondentų pranešimai

RACINE, WIS.

Liepos 30 d. čia pasimirė Juozas Juodžemis. Kadangi velionis buvo "neprigulmingas," ty. nepriklausė nė vienoje vietos draugijoje, tai jo palaidojimui prisiėjo rinkti aukas. Aukavo šie asmenys:

Baumann Murphy \$10.00; B. Kareva \$5.00; J. Sinkus, A. Klapatauskis — po \$3.00; J. Smith — \$2.00; J. Zilenas, J. Kreišman — po \$1.00. K. Zokas, T. Krokis, T. Butkus, P. Johnson, A. Gerdas, Mrs. Petronienė, M. Zilus, T. Pitrones, A. Westart, P. Kepalas, J. Rukis, K. Montkevich, J. Kocylis — po 50c.; Mrs. Wistark — 45c. M. Knapis, A. Kumpis, A. Aukus, J. Zokas, J. Kaupis, F. Sauderg, W. Dautis, Mrs. Cypuskienė, F. Kansman, K. Reckter, S. Raugauski, Pakamaris, M. Mekense, Miss Pauluski, J. Datšinki, J. Pavulich, A. Brazillis, M. Grigalunas, K. Balsevičia — po 25c. V. Jenkauskis 20c.; S. Lanknevičia, F. Kvedar — po 15c. W. Andruškevičia, J. Tarwid, P. Loška, J. Tuška, J. Stelmok — po 10c. Z. Buth, F. Sinkus — po 5c. Viso surinkta \$37.70.

Palaidojimas lešavo \$58.50. Velionis palaidota rugpjūčio 2 d. Turiu aukautojams širdingą ačiū. A. J. Klapatauskas.

N. S. PITTSBURGH, PA.

Rugpjūčio 3 d., apie 1:30 val. ryte, bandė nusizudyti, persipjanant gerklę su britva, Jos. Kartanas, gyvenantis 1343 Modley St. Namų savininkas, p. J. D. Alexis, sako, kad apie 11:30 val. nakties, kuomet jis (Alexis) parėjęs namo, jįsai girdėjęs Jos. Kartano kambaryje tylų dejavimą bei vėmimą. Po valandėlės tečiaus nusiraminta, ir pats J.D. Alexis irgi užmigęs. Po kokios valandos ir vėl pasigirdęs senasai dejavimas, bet ir šį syk neužilgo nusiraminta. Bet kuomet apie 1:30 val. naktise sugrįžęs iš darbo kitas įnamis, butent, Kaz. Adomonis, kuris gulėjęs viename su Jos. Kartanu kambaryje, tai jįsai radęs pastarąjį pusgyvį — visą kraujuose. Prikelta šeimyninkas, kuris tuoj davė žinią policijai, kuri vėliau nugabeno nelaimingąjį į Presbiterian ligoninę. Ligoninėj jam susiuta gerklė. Spėjama, kad pagysias.

Kartano kambaryje rasta visi jo paveikslai, sudėti į atdarą skrynute. Iš tų paveikslų sudaryta lyg ir altorėlis. Spėjama, kad J. K. tai padaręs "atsisveikinimo" tikslais. Be to, jįsai pasiėmęs kito vyro britvą, su kurią ja ir atliko savo darbą. Visa tai liudija, kad tą darbą papildė jįs pats ir — sužiniai. Beto panašus atsitikimas buvo su juo metai atgal. Apie tai liudija ir policija.

Kartanas prieš keletą dienų buvo metęs darbą ir manė kur tai važiuoti, bet ir vėl apsisėjo. Esą jįsai nevalges ir buvęs lyg ir piktas ant savo brolio.

Didžiausias viso to kaltininkas, regimai, yra alkoholis. Keli metai atgal jįsai labai gerdavęs ir tankiai prieidavęs net iki muštynių. Jos. I. Alexis.

GARY, IND.

Ar gerai gyventi Gary, Ind.? Nors aš dar nerašiau kaip gera gyventi Gary, Ind., bet parašysiu apie tai plačiau.

Atvažiuavęs į čia pavienis lietuvis ir buto apsigyvenimui negali gauti, jei bent kuris atsiveža nemaža pinigų ir gali iškalno užsimokėti, — tam tai pusė bėdos. Bet ir tai lietuviui dažniausia myli apsigyventi pas lietuvius. O jei kur įnamių neliko, ten negausi, bet kur laiko, ten jų taip prisigrūdę, kad ir kojai nė-

ra vietos. O jau tų "batelių," "batelių"! Na, ką bekalbėti apie sveiką orą panašiose vietose. Laikyti įnamius jie yra priversti. Tai begalo brangios randos. Už ruimus reikalaujama nuo \$12 iki \$18. O jei nori kiek švaresnių, su elektros šviesa bei dujų, reikalaujama net iki \$30. Bet ir tai naujai pribuvę su šeimyna negali jų gauti. Tokiu būdu žmonės apsirokoja, kad laikydamiesi įnamius, nerokuojant savo darbo, vis atlieka kokis centas randai užmokėti. Suprantama, tų įnamių irgi nestokuojama pastarujuoju laiku, todėl beveik kas mėnesis ir nuo jų reikalaujama vis daugiau ir daugiau mėnesinio "zoploto." Hoteluose taipgi reikalaujama po \$2.50 ir \$3.50 į savaitę. Ir tai geras "liukis," jei gausi. Apie 8 val. vakare dažnai ir vienai nakvynei negalima gauti kambario. Taigi pasirodo, kad Gary'je per daug žmonių privažiavo.

Darbai eina gerai, galima sakyti, kaip niekuomet dar nėjo. Bet randasi delto ir bedarbių. Jau maža dalis teliko "leiberių," visi kiti "mekanikai," ir delto kiti išbuna net ir po keletą mėnesių be darbo. Kiti, nesulaukę kuomet darbdavys pasiūks prie varstoto, įsivare gerai bučeriui, sprunka į kitą miestą. Kiek patyriaus, tulas lietuvis įsivare net iki \$70 bučeriui ir pabėgo. Mat darbo negavo. Kitų negalima kaltinti, kad negaunam įnamo darbo. Mes patįs kalti.

Darbai čia daugiausia geležiniai, sunkūs, karšti vasaros laike, ypač nepratusiam dirbti yra papjūti. "Darbdaviai" sustabdo daugel malunų, nes sako, stoka darbininkų. Dirbama čia daugiausia nuo štukų arba svarų. Uždirbama nuo \$2.50 iki \$60.00 ir daugiau į dieną. Paprastiesi darbininkams mkama 24¹/₂ c.

valandą. Daugumoje dirbtuvių dirbama nuo 10 iki 12 valandų dienoje. Blogiausia yra tai, kad labai toli yra dirbtuvės. Gatvėmis važiuoti negalima. Tiesa, prie nekurių galima arčiau privažiuoti, bet ir tai labai nepaprastai. Yra intaisyta tam tikri automobiliai. Bet jie dažniausia teveža tik pusę kelio. Kitą pusę turi eiti pėsčias; tokiu būdu žmonės daugiau važiuoja dviračiais. Bet ir čia neparankumai Nemaža susižeidžia, nes keliai nepaprastai siauri. Mat kompanijos bijosi didelių lešų... Sakau, didžiausia bėda.

Laikraščių čia negalima užrašyti. Gauni atsakymą, kad neturi kada skaityti; 12 valandų dienoje išdirbę turi eiti kuogreičiausiai gulti, nes ant rytojaus 4 val. ryto reikia keltis ir eiti dirbti... Draugijų čia yra nemaža, bet nieko svarbaus iki šiol jos nėra nuveikę. O reikalų yra svarbių, pav., sveitaines statymui jau apie 3 mėnesiai "dirbama." Ir delegatai išrinkti nuo kelių draugijų. Bet iki šiol jie sėdi rankas susidėję, tur but laukia "geresnių laikų."

Lietuvos Brolių Mokslo Draugija sumanė įsteigti knygyną. Tai pagrįstas darbas, bet abejotina ar įvyks. Nekaltinu aš šios apielinkės lietuvių už jų nerangumą, nes ir aš pats matau, kad tokios ilgos valandos darbo taip įveikia, kad žmogus tiktai apie grabą turi rupintis... Apie laikraščius negali buti nei kalbos. Jei bent tokius laikraščius kaip "Draugą" ar "Kataliką" pasiulytum, kurie dažniausia primena "smurtį"... Ir tai abejotina. Delto juk ir kum. Ambrozaičiui taip sunku susirokuoti su savo parapijonais.

Sunkus Gary, Ind. gyvenimas, sunkus. Gvaizdikas.

SPRINGFIELD, ILL.

Daugelis vietos lietuvių angliakasių buvo išvažinėję iš šio miesto. Mat viena anglies kasykla, kurioje dirbo bene daugiausia čionykščių lietuvių, tapo uždaryta "neapribotam laikui." Tasai "neapribotas laikas" tęsėsi ilgus penkis mėnesius. Pagalios pasklydo gandas, kad kasykla bus atidaryta ir nuo 1 d. rugpjūčio vėl prasidės darbai. Žmonelės patikėjo ir suvažiavo atgal į Springfieldą. O dirbti tenai jie vis dar negauna.

Du lietuviui sėdi kalėjime ir laukia teismo. Jiedu kaltinami muštynėse. Buvo bandyta užstatyti kauciją, bet nė vienas nepanorėjo rizikuoti 15 tukstančių dolerių...

Rugpjūčio 2 d. kelį vietos lietuviui susitarė važiuoti pasimaudyti. Tai buta nebile kokių — biznierių. O juk žinoma, kad lietuviui niekur nemėgia eiti be "drąsos", dargi ir tokie, kurių kišeniuje, taip sakant, "vėjai švilpia." Na, tai kasgi bekalbėt apie biznierių. Suprantama, jie netik emė "ant drąsos", bet dargi įsidėjo jos į vežimą. Nuvažiavę vieton jie dar daugiau paėmė tos "drąsos." Ir žinote, kas buvo? Vos neprigėrė vandenyje. Negana to, vienas jų buvo ant tiek drąsus, kad išdrįso mesti (net po keletą kartų) vandenin merginą! Laimė dar kad kiti nebuvo tiek emė "ant drąsos", tai išgelbėjo

Argi taip gražu? Springfielde dabar nepaprastai karšta. Pereitą nedėliedį karštis siekė 103 laipsnių. Viskas išdžiuvo, išdegė; laukia tokie balti-baltutėliai... Farmeriai dejuoja, kad nė gyvuliai neturį ko esti.

Jaunas Vaikinas. SO. CHICAGO. Vietinis šv. Juozapo parapijos klebonas astronomas kun. Petraitis nesiliauja sukęs į de-

šinę ir važiuavęs pas klerikalusAGENTAMS UŽRAŠINEJANTIEMS "NAUJENAS." kuničius, su kuriais pirmiaus kovojo ir darė iš jų visokius špustu. Liepos 23 d. jis iškeikė pirmeiviškus laikraščius ir du savo parapijonus. Nepasigainėdino jis tuo ir dar kitą nedėliedį, liepos 30 d., savo pliovo nes pakartojo ir vėl uždraudė parapijonams skaityti pirmeiviškus laikraščius. Jis taipgi pasidarė agentu klerikalų laikraščių. Jis nurodė parapijonams keletą klerikalų lapelių, kuriuos jis leidžia skaityti parapijonams ir tuos lapelius galima užsirašyti klebonijoj. Tik, "Bron Bože," neskaitykite tų pirmeiviškų laikraščių ir nelaiykite namuose įnamių, kurie tokius laikraščius skaito (ir taip kalba "pirmeivis") ir beveik "bedievis" kuničius).

Bet vienas kunigui nesmagumas buvo. Jis buvo priverstas atsiimti nedėliedį pirmiau pasakytus žodžius, nes kitaip jam grėsė pamatyti šaltąją. Jis mat apšmeižė Stanislovą Latožą ir tasis ketino kunigą areštuoti. Tad kunigas, kad ištruktus nuo arešto, teisinosi, kad jis kalbėjęs apie visai kitą Latožą, kur tai iš Englewood (kurio niekas ten nežino ir turbūt tokio žmogaus ten nėra). Nesmagu tai buvo kunigui padaryti ir praryti savo pasakytus žodžius, bet bėda prie visko priverčia. Tad jis ir teisinosi kaip įmanydamas, kad tik nepakliuvus į šaltąją.

Well, kun. rupi, ką parapijonai skaito, bet kodėl jam nerupi bažnyčia, kuri reikalauja taismo, nes jau arti griuvimo, kuomet klebonija yra gana puki. (O gal klebonija yra geresnė už bažnyčią?). Pagalios ko kiems galams įvedama lenkų pamokslai. Ar kun. Petraitis nori atiduoti bažnyčią lenkams?

WALTER F. SOMMERS
ADVOKATAS,
RECTOR BUILDING
79 W. Monroe St., Room 1307.
CHICAGO, ILL.
Phones: Central 6107 ir 6108

ATĖJO LAIKAS UŽVESTI VIENOKIĄ SISTEMĄ DEL VISŲ AGENTŲ-UŽRAŠINĖTOJŲ "NAUJENŲ."

Atėjo laikas užvesti vienokią sistemą del visų agentų-užrašinėtojų "Naujenu." Ta sistema remiasi ant to, kad yra padarytos vienokios rūšies kvitos visiems agentams-užrašinėtojams, ir priderančios naujos taisyklės, kurias agentai turės pildyti. Naujoji kvitų forma bus garsinama "Naujenuose" ir kitokios formos kvitos nebus pripažintos ir Administracija už jas neatsako. Taigi kiekvienas "Naujenu" dienraščio užrašinėtojas būtinai privalo įsigyti viršminėtas kvitas.

Kiekviens senas mūsų agentas ir kiekvienas norintis tapti užrašinėtoju "Naujenu", teikšitės tuojau kreipties į "Naujenu" Administraciją, kad gautus naujas blankas ir reikalingas informacijas.

Atlikite tai tuojaus.
"N-u" Administracija.

JEIGU TAMSTOS SIRDIS yra išdžiuvus ir sausa kaip žagaras nuo saulės, ir reikalauja drėgnumo, tai jau lengvai atidrekins mūsų šaltu alium.

FR. BRODRECKIS
NATIONAL BUFFET
3200 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. J. VAN PAING
Vyru Chroniškų Ligos
Elektriška Diagnoza ir Gydymas
Speciališka medicina nuo užmėdijimo kraujo
Ofisas 2221 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: nuo 7 iki 9 vakarais, nedėliomis 10-12.
Telefonas Rockwell 897

SKOLINA PINIGUS
Paskolinam Jums pinigus ant antro mėnesio ant Jūsų nuosavybės. Mes skaitom šta nuosimį ir Jūs galite išmokėt kas mėnesį. Jeigu reikalauj pinigų statymui bei pagerinimui savo nuosavybės, užmokėjimui mokesčių arba nuosimį už savo savastį, arba jeigu nori išmokėt savo pirmą morgiai; jeigu perkį arba mainai savo savastį ir reikalauj pinigų užbaigimui savo kontraktu, kreipkis į mus.
LOUIS STERN and COMPANY
Mortgage Bankerai
5 N. LA SALLE GATVĖ
Kampas Madison ir La Salle gatvių, Kambarys 909. Telefonas Main 444

PRANEŠIMAS
Pranešam viešiem, jog mes skollinam pinigus statymui ir pirkimul namų ant
4to ir 5to Procento
Ir ant labai lengvų ir prielnamų išlygų. Neskolink iš kitur, pakol nedužinosi mūsų išlygų. Kreipkis tuojaus į
JONO BAGDZIUNO BANKA
2334 S. OAKLEY AVE.
kampas 23cio Pl.
Telefonas Canal 1667, Chicago.

MASTER SYSTEM
DABAR YRA GERIAUSIAS LAIKAS.
išmokti kirpimo ir "designing."
Mes galime gauti jums atsakančią ir gerai apmokamą vietą į trumpą laiką. Jūs gausite privatiškas instrukcijas ir praktišką patyrimą mokiniamies.
Mes taipgi turim siuivimo skyrių, kur mokinama siuti rankoves ir kšcius daryti ir prosyti.
MUSŲ MOKINIAI priimami visose apmokamose firmose Chicagoje.
Dieninės ir vakarinės instrukcijos.
Jos. F. Kasnicka, viršininkas, Priesais City Hall, Kambariai 416-417, 118 N. La Salle st.

Amerikos Lietuvių Mokykla
Mokina Anglišką kalbos
" Lietuvišką kalbos
" Aritmetikos
" Knygvedybatės
" Stenografijos
" Typewriting
" Pirklybos teisų
" Abelnos Historjos
" Sav. Valst. Historjos
" Geografijos
" Pliktystės
" Politiskos Ekonomijos
" Dailarašystės
Mokinimo Valandos:
NUO 8 RYTE IKI 5 VAL. PO PIET.
VAKARE NUO 7.30 IKI 9.30
3360 EMERALD AVE., CHICAGO.

Ar Jūsų pinigai yra saugiai padėti?
Ar jie negali prapulti? Ar jūs juos laikote banke? Ant galo, ar tas bankas yra valstybinis?
Laikyti savo pinigus ir atlikti visus kitus pinigiskus reikalus yra atsakanti vieta
Valdžios Prižiurimas Bankas
NES TOKIO BANKO SAUGUMAS YRA UŽTIKINTAS VALDŽIOS PRIEŽIURA IR KAPITALU, KURIS YRA BONAS SAUGUMOS.

Central Manufacturing District Bankas yra visiškai saugus. Po visuotino saugumo, po rupestingo dabojimo, kad žmonės kaip-nors nenuketėtų, šitame banke mandagumas yra svarbiausia.

Čia mes visados turime laiko ant pasikalbėjimo ir suteikimo geros rodos.

Lietuviškai kalbama.

Central Manufacturing District Bankas yra taip geras ir saugus, kaip geriausias ir saugiausias didmiesčio bankas tik daug parankesnis kas link vietos ir biznio valandų. Del jųsų parankumo bankas yra atdaras subatomis iki 9 val. vakare.

Bankinės valandos nuo 9 ryte iki 4 po pietų. Subatomis iki 9 val. vakare.

Central Manufacturing District Bank
1112 W. 35th GATVĖ, (Tris blokai nuo Halsted Street) CHICAGO, ILL.
Vienatinis Bridgeporto Bankas po valdžios priežiura

KAPITALAS IR PERVERSIS
\$300.000.00

Pačto Bankas, Valstijos, Chicago miesto valdžia laiko čia pinigus.

JŪS ČIA GALITE ATLIKTI VISUS SAVO PINIGISKUS REIKALUS, MAŽUS IR DIDELIUS.
Atsineškite knygele, o mes patįs iškolektuosome Jums pinigus su procentais.
PINIGŪS, PADETUS ŠIOJ BANKOJ, GALIMA ATSIIMTI KADA NORINT.
Jonas S. Czalkauskas, Lietuvių Skyriaus Vedėjas.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published daily by Lithuanian News
Publishing Company. Address: 1840 S.
Halsted St., Chicago, Ill. Telephone Ca-
mal 1506.

Entered as second-class Matter March 7,
1914, at the Post office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879.

Terms of subscription: \$1.75
in Chicago, by carriers, per week 12 cts.;
by mail, one year \$6.00. Outside Chicago,
by mail, one year, \$5.00.

NAUJENOS
Pirmas Lietuvos Dienraštis Amerikoje
Eina iš Chicago kasdien.
Leidžia Naujienų Bendrovė.
Prenumeratos kaina:
Chicagoje — per išsiuntymą 12 centų
uavartėje. Pačiu siuntiant, Chicagoje me-
nams \$6.00, pusei metų \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams... \$5.00
Pusei metų... \$3.00
Trims mėnesiams... \$1.75
Dviems mėnesiams... \$1.25
Europoje, metams... \$7.00

Redaktorių matyti galima tikrai nuo 5
tiki 5:30 val. vakare

Redakcijos
Straipsniai

NEUTRALIŲ ŠALIŲ SOCIA-
LISTŲ KONFERENCIJA.

Liepos mėnesio gale ir rug-
pjūčio mėnesio pradžioje įvy-
ko Haagoje tarptautinė neutr-
alių šalių socialistų konferen-
cija. Ji tęsė tris dienas ir joje
dalyvavo socialistų partijų at-
stovai Holandijos — Troelstra,
Van Kol, Vliegen, Van Jutphen,
Wibaut, Albada, Timmen ir
Bruens; Švedijos — Branting;
Danijos — Stauning; Argenti-
nos — Repetto; Suvienytųjų
Valstijų — Algonon Lee. Bu-
vo ir Tarptautinis Socialistų
Biuro sekretorius Huysmans,
Norvegijos, Ispanijos, Šveicari-
jos ir Rumunijos delegatai ne-
galėjo atvykti, bet atsuntė kon-
ferencijai pasveikinimus.

Konferencija apsvairstė eilę
labai svarbių klausimų ir priė-
mė keletą rezoliucijų. Viena
rezoliucija pasmerkia protek-
cionizmą (muilus atskirų šalių
industrijų apgimimui nuo už-
sienių konkurencijos) ir reika-
lauja vaizbos nevaržymo ir ju-
ryų laisvės, kaip pamatinių są-
lygų draugiškiems santykiams
palaikyti tarpe atskirų šalių.
Rezoliucija todėl sveikina Fran-
cijos socialistus, kurie per sa-
vo parlamento atstovus išsirei-
škė prieš ekonominę karę su
centralinėmis valstybėmis po
taikos įvykinimo; ji ragina to-
kioje-pat prasmėje veikti ir ki-
tų šalių socialistus.

Antra rezoliucija kalba apie
dabartinę karę. Ji pripažįsta,
kad karės pradžios slėpiai ka-
pitalizmo tvarkoje ir jos vai-
siose imperializme ir militariz-
me. Ji ragina socialistus vi-
sose šalyse sustiprint kovą
prieš tas kapitalizmo tendencijas,
ir ypačiai pataria politikams,
kad atsilikusių šalių socialis-
tams — Rusijos, Austrijos ir
Vokietijos — kovoti už parla-
mento teisių praplatinimą. Ji,
pagalios, sako, kad dabartinėje
karėje negalima tikėtis griež-
tos pergalės nė vienai kariau-
jančiųjų šalių, ir kad tokia
pergalė nebūtų ir geidžiama.

Konferencija išreiškia tą nu-
omonę, kad dabar yra patogus
laikas pradėti taikos tarybas, ir
stato visų šalių socialistams už-
vyriausią pareigą darbuotis
toje pakraipoje ir kartu pasi-
stengti butinai susiznot tarp sa-
vęs ir atnaujinti pastovius ry-
šius Kopenhagos kongreso
(1910 m.) nutarimo pamatu.

Toliau konferencija paslatė
reikalavimą politikams ir eko-
nominės nepriklausomybės
Belgijai, Serbijai ir Lenkijai.
Vokietijos ir Prancijos sociali-
stai ji paragino susitaikyti El-
zaso - Lotaringijos autonomi-
jos klausimui. Ji pripažino tei-
sę valdyti savim ir kitoms tau-
toms, nurodyma, kad prie to
reikia eiti, kovojant už demo-
kratinę decentralizaciją valsty-
bėse. Taikos tarybose ji ragi-
na dalyvauti ne tik valdžias,

bet ir parlamentus, ir ne tik
kariaujančias, bet ir neutrales
šalis; socialistų partijos priva-
lančios kreipties į liaudį, kad
gavus jos parėmimą savo tai-
kos reikalavimams.

Konferencija pagyrė Pildo-
majį Tarptautinio Socialistų
Biuro Komitetą už jo pastan-
gas suartinti kariaujančiųjų ša-
lių socialistų partijas ir papei-
kė partijų mažumas (zimmer-
valdiečius), kurios kursto dar-
bininkų miniose neužstikėji-
mą Tarptautiniu Biuru ir agi-
tuoja už naujos Tarptautinės
steigimą. Konferencija išreiš-
kė viltį, kad kariaujančiųjų ša-
lių socialistai pritaras tarptau-
tinių ryšių atnaujinimui ir kad
neužligo galės įvykti pilnas
Biuro posėdis.

Kitose rezoliucijose konfe-
rencija išnešė protestą prieš so-
cialisto Cesare Battisti nužudy-
mą ir prieš Liebknechto, Hoeg-
lando, Hedeno ir Olgelando ir
kitų socialistų nubaudimą už
antimilitaristšką agitaciją

Kaip rodo augščiaiu išdėsty-
tieji nutarimai, minėtoji konfe-
rencija užėmė vidurinę ne-
poziciją tarpe kraštutinių dešinių-
jų ir kraštutinių kairiųjų socia-
listų. Ji nepritarė nė tiems
socialistams, kurie vardan "lė-
vynės" gynimo nuėjo į talką
savo valdžioms ir suspendavo
klesinės kovos politiką; nė gi
tiems, kurie vardan kovos su
"social-patriotizmu" užimanė
naikinti visą senąją tarptauti-
nio socializmo organizaciją.
Haagos konferencija stengėsi
surasti budą sutaikyti atskirų
šalių ir atskirų srovijų socialis-
tus, ir jos pastangų dvasia yra
persunkusios visos jos rezolii-
cijos.

Konferencijon nebuvo kvie-
tos kariaujančiųjų šalių socia-
listų partijos, kadangi ne visos
jos tokiam kvietimui davė sa-
vo pritarimą. Dalyvavo tik neu-
tralių šalių atstovai. Bet jų
susirinkimas Haagoje vis del-
to reikia skaiyt žingsniu pir-
myn socialistų Tarptautinės
gaivinime.

VARNAS GINA
DARBININKŲ REIKALUS.

Vakaryksčios paklaidos
duoda mums pamokų, kaip
nuo tokių paklaidų pasisaugo-
jus ryto. Musų paklaidos pra-
cėjų buvo tokios, kad mes sten-
gėmės darbo žmogų paversti
sparčių-sparčiausiąja mašina,
visai neatsižvelgdami į tai, jog
tu darome didžiausių pra-
gaičių darbininkui ir ap-
skritai, visuomenei. Greičiau
ir greičiau ir greičiau krauna-
ma rubų žirto, semiam ma-
žiniški plenai, nei kiek nepai-
sant nuvargusios sveikatos, kad
jam reikalinga ir pasilsio, ir at-
sakomo maisto; nepaisant, kad
jaunios mergaitės fiziškai ir
dvasiškai sunaikinama taip,
kad iš jų nebegali tinkamų mo-
tinių išieiti, nepaisant, kad mo-
ters ir vaikai šla ir badu stin-
pa, kad kudiriai skurde žusta.
Vyrai ir moters, mergaitės ir
vaikai priversti atiduoti visas
iki paskutinio lašelio, savo spē-
kas darbu, o kaip jie tu spēką
nebetenka, juos išmetama ten,
kur visos šiukšlės verčiama.
Jie išnaudoti, jie paversti žmo-
nių atmatomis. Ir tai, sako,
niekis. Girdi, daugiau jų esą.
Darbininkas pigu...

Betgi pigių darbu ir ilgo-
mis valandomis žmonių gerovės
negalima pakelti. Ilgu ir
sunki darbu nukankintas, me-
nkai apmokėtas darbininkas
grįžta vakare namo į savo men-
ką, tamsią, nesveiką, purviną
lušną ir, užkandęs kiek nevy-
kusio maisto, eina aplūžusios
ljonv silsėties. Nuolatos pava-
rgęs, jis nieko nei mąstyti ne-
gali. Rytą anksti atsikėlęs jis
apsivelka savo prakaitu sumir-
kusiais drabužiais ir vėl eina,

sumigęs, apsilbausęs, sunkian
darban. Kur gi jam gauti pro-
gos savo protui prablaivinti,
savo mintims išplėsti, atsikvėp-
ti gaivesniu oru, pasigėrėti saulės
šviesa? Ar gi jis neturi tam
jokių teisių? Ir toks žmogus
negal padaryti taip gerai ir taip
sparčiai darbo, kaip kad jis ga-
lėtų, jeigu būtų prideramai pa-
valgęs, pasilsėjęs, linksmas ir
drąsus. Patyrimai parodo, kad
pavargęs žmogus negali nuvei-
kti tiek darbo, kiek nenuvargęs.

Jeigu darbininkas dirbtų
mažiau valandų dienoje, taip
kad jis turėtų laiko ir pagalvoti,
ir kai-kio troškėti, kaip tatau at-
silieptų į samdytoją? Mes la-
bai rupinamės klausimu apie
užsienio rinkas, apie įsigijimą
sau daugiau pirkėjų savo pre-
kėms, kad turėjus kur išieisti
tuos produktus ir išdirbinius,
kurių vis daugiau ir daugiau
pagaminame — per daug paga-
miname. Bet gi vyriausia mu-
sų rūpestis turėtų but ne naujų
rinkų jėskojimas, o tik paga-
minamųjų daiktų suvartojim-
as. Kodel neaprupinus pir-
miausia naminių rinkų? Kodel
nepasirupinus, kad juo mažiau
musų žmonių vaikščiotų basi,
nuplyšę ir nepavalgę...

Tos sąlygos, kurias labda-
ringosios ištaigos rupinas pa-
gerinti, pagerėtų pačios daug
greičiau ir linkmiau, jeigu bu-
tų darbo valandų skaičius su-
mažinta. Senai, dar 1816 me-
tais, Anglijoj išleistas praneši-
mas apie tai, kokių pasekmių
davė sutrumpinimas darbo vai-
kams, sako, kad vaikai pasida-
rę stlpresni, galėję daugiau dar-
bo padaryti, ir pradėjus nykti
liga, kuri tame ypatingame dar-
be tarp vaikų buvo labai išsi-
platinus. Tatau ir mes turime
daryti taip, kad darbininkas
mažiau valandų dirbtų, dau-
giau mąstyty, daugiau norėtų,
daugiau pirtky. Pasekmė bus
tokia, kad žmonių gyvenimas
pakils, pagerės, pasveikės, su-
mažės ligos ir nelaimės...

Valstybės uždavinys turi
but: rupintis, kad juodidžiaus-
sios gerovės turėtų juodidžiaus-
sias žmonių skaičius. Reikia
sutrumpinti darbo diena. Kiek-
vienas žingsnis sumažinti dar-
bo valandų skaičių darbo žmo-
nėms yra žingsnis prie jų iš-
liuosavimo.

Kiekvienas žmogus turi
teisės dirbti, turi teisės pamie-
goti ir teisės pramogų turėti.
Suvienytųjų Valstijų uždavi-
nys šiandien turi buti darbinin-
kų klesos našta palengvinti.
Šiaip, musų idealai niekad os
negalės buti įvykinti. Mes nie-
kad os nepasigausime tos lais-
vės dvasios, kol didžiama žmo-
nių varga ir badą kentės, o ma-
žuma didžiausiomis išlaidomis
naudosis; kol didelė didžiama
sunki ir ilgu dienos darbu sa-
luo spēkas, sveikatą ir gyvastį
naikinsis, o tik maža dalis pri-
vilegiuotųjų nieko neveikda-
ma aukso valandas eikvos iš-
dykavimui, linksmybėms ir
pramogoms; kol nesuskaito-
mos minios už savo sunkų dar-
bą tegaus tik trupinių, o sauj-
lė dykaduonių eikvos lobius,
kuriems sutverti jie piršto nė-
ra pridėję. Kol žmonės neturi
ekonominės laisvės, jų asme-
ninė laisvė neturi jokios ver-
tės.

Visa, kas augščiau pasakyta,
paimta iš kalbos, kurią vienas
atstovas nesenai pasakė Suv.
Valstijų kongrese. Pasakė ją ne
socialistas, bet ir socialis-
tas galėtų pu ja pasirašy-
ti. Šiaip kalbėjo progresis-
tas Thomas Schall svarstant
kongresui paduotą sumanytą
apie įvedimą darbavietėna
taip vadinamos darbininkų mi-
klumo ("efficiency") sitemos.
Ar p. Schall nuosirdžiai ir įsiti-
kinimui taip kalbėjo, ar tik del
padarymo efekto ir pasiafišavi-
mo, čia visticik. Jis pasakė tie-

šią. "Laisvėje" vienas korespon-
dentas rašo vietinėse žiniuose:

APŽVALGA

"Tėvynė" labai nepatenkinta
drį. J. V. Stilsono sumanymu,
kad socialistai, ažuot rėmė S. L.
A., steigtų susiėlpimo draugijų
susivienijimą. Ji sako:

1911 ir 1912 metuose "Kovo-
je" buvo pradėta kalbėti apie
organizavimą susiėlpimo sky-
riaus Sąjungos. Gana il-
gai delė to ir ginčytasi, iki
klausimas, kaipo neužtektinai
pamatuotas (ir negaljs turėti
pamata), pats nupuolė. Da-
bar vėl išnaujo tas klausimas
keliamo. Tuokart kalbėjo A.
Herman-Purvis, dabar kalba
J. V. Stilson, pirmas — buvo
tuokart LSS. sekretorium, an-
tras ir dabar yra sekretorium.
Reiškia, susiėlpimo skyrių
prie Sąjungos siūlo jos virši-
ninkai, ir į jų raštą tame klaui-
sime galima žiurėti, kaipo į
pusiau oficiališką.

p. Stilson, kalbėdamas apie
reikalą steigti naują susiėlpi-
mo susivienijimą, laiko savo
pareiga pirmučiausiai prepara-
dyti, kad musų Susivienijimas
esąs negeras!... Jame klesni-
ai darbininkų reikalai neturi
atbalsio ir užtarimo; nariai e-
są verčiami pritarii politikai
tautininkų, kurie esą tvirti Su-
sivienijime. Tai ir visi jo už-
metimai. Tuos jo užmetimus
Susivienijimui sukėlė tai, kad
Seime buvo pritarata Sandaros
politiskam veikimui sulig ga-
vimo Lietuvai laisvės ir auka
Autonomijos Fondui. Bet jis
užmiršta, kad Seimas užgyrė
ir visas kitas lietuvių organi-
zacijas, kurios tik rupinasi
Lietuvos liuosybės reikalais.
Jis užmiršta faktą, kad kuopos
yra visai autonomiškos ir gali
remti ką tik nori, bile tik jų
darbas negrestų pavojum SLA
čėlybei ir gerovei. Štai ma-
tome, kad vienos kuopos ren-
gia prakalbas Šelpimo Fondo
kalbėtojams, kitos — Gelbėji-
mo Fondą remia; vienos vie-
šai remia "Naująją Gadynę",
kitos — kitką. Nei organas,
nei Centras į tai nesikiša, nesa
tai yra privatinis kuopų daly-
kas, kaip kad privatinu daly-
ku laikome ir šiaip SLA. nario
religijos ir politikos įsitikini-
mus.

Rades Susivienijimą netin-
kamu, p. Stilson'as priema prie
išvedimo, kad Amerikos lietu-
viai darbininkai turį steigti sa-
vą susiėlpimo susivienijimą.
Kadangi girdi, busią legališkų
kliučių steigti fraternalę orga-
nizaciją, kaip kad SLA., tai jo
pasiuluoma steigti lokales drau-
gijas...

Ištikrųjų, pas mus vienval
verda ir verda... Ar ilgai dar
bus skaldomos lietuvių spē-
kos? Ar ilgai net ir susiėlpi-
mo reikaluose bus jėskoma po-
litikos?

Tikimės, kad apsisvarstę są-
jungiečiai supras, jog p. Stils-
no' o planai netik nesubudavos
jiems susiėlpimo draugijos,
bet pakenks daugeliu atžvil-
giu, ir apie tai gal dar ne kar-
tą priseis kalbėti.

Koks nebūtų pats savaime drg.
Stilsono sumanymas, bet "Tėv-
ynė" visai hereikalo prikaišioja
jam norą suskaldyt lietuvių spē-
kas. Su tuo priekaištu reikėjo
pirmausia kreipties į tuos tauti-
ninkų partizanus, kurie intrau-
kė S. L. A. į politiką. Kairiųjų
socialistų palinkimas šalinties
Susivienijimo yra tiesioginė pa-
sekmė tautininkų pastangų pa-
versti Susivienijimą tautininkų
politikos įrankiu. "Tėvynė",
kaipo S. L. A. organas turėtų su
tomis pastangomis kovoti, o ne
dejuoti delė to, kad jos neša
blogus vaisius.

SOCIALISTAS KRIAUCIŲ
UNIJS DELEGATU.

"Laisvėje" vienas korespon-
dentas rašo vietinėse žiniuose:

Liepos 28 d. buvo renkamas
kriaucių unijos delegatas. U-
nijos narių susirinko labai
skaitlingai. Mitingas nusitęsė
net po 12 valandai nakties.
Išspradžių buvo pažymėti 9
kandidatai. Paskui ėjo rinki-
mai. Daugiausia balsų gavo J.
Bekampis (312), po juo ėjes J.
Augunas, kuris gavo 180 balsų.
Toku būdu delegatu tapo iš-
rinktas J. Bekampis.

Tuoju po išrinkimui tapo pa-
šaukti kandidatai ir paprašyta
jų pasakyti kelis žodžius. Au-
gunas pasakė negaljs paduoti
rankos J. Bekampiui. Užper-
nai dar galėjęs paduoti ranką
P. Mačiui, bet šimet negalė-
siaš, nėsa J. Bekampis buk tai
vedęs agitaciją. Tolesniai J.
Augunas ir visai įsikasrščiauo,
apkalbėdamas visas partijas ir
laikraščius. J. Bekampis pa-
sakė ramiai trumpą prakalbė-
lę ir nurodė, kad jokios agita-
cijos nevedė, ir tapo išrinktas
visai netikėtai. J. Bekampis
sakė darbuosis unijai, kiek ga-
lėsiaš.

Pabaigoje kilo dar didesnis
triuksmas. Augunas sakėsi
nenusileisiaš.

Mažu viskas nusiramins,
kuomet pirmasis įsikasrščiaui-
mas praeis.

Drg. Bekampis yra žinomas
L. S. S. veikėjas. Jo išrinkimas
unijos delegatu rodo, kad socia-
listai turi didelę intekmę rubsiu-
vių tarpe.

KAIP TAS ŽMOGUS
ŠMEIZIA.

P-as Šliupas šiaip "kritikuo-
ja" socialistus "Vienybėje Liet.":

Lietuvoje miestų proletaria-
to yra nedaug, todėl ir laukas
socialistų darbams ten yra ap-
ribotas. O čion Amerikoje, so-
cialistai iki nesena (iki Brook-
lyno seimui) darė didelę bledį
lietuviybės idealams, viena sa-
ve kosmopolitais apsišaukda-
mi, antra — pajuokdami reika-
lą mokintiesi amatų, pirklybos,
pramonės ir profesijų, nesą
penėjo visuomenę (prakalbose
ir laikraščiuose) svajonėmis,
kad ryt-poryt socializmas įsi-
viešpataus (per revoliucijas)
ir visi "darbininkai" tik švil-
pau ir brangius cigarus ruskys.
Toki įsitikinimai nekuriuos
priedė prie nepagudojimo
kitų gyvasties (pav. kun. Zeb-
rio), kiti nuo vieno-kito per
laiškus reikalaudami neuždir-
btų pinigų pateko kalėjiman,
kiti tiesiog nemokėjo už gaspa-
dą ir valgj savo gaspadinėms,
kiti krautuvėles bankrutijo, ar
su svetimais pinigais, o kartais
ir su svetimoms moterims, iš-
dumė ten, kur akjs nešė... Kad
taip darosi dažnai, nesistebia-
me, nesą atsiradę yra nemaža
"Giltinėčių" iš Lietuvos, ypač
po 1906 m., kurie veda "klesų
kovą" budu, augščiaus išdė-
tytu. Nesistebiamo, kad nesu-
laukiame nei teisingos atskai-
tos iš revoliucijos metų suau-
kautu pinigų, nors atsimeama,
me, kaip nevienas "toks veikė-
jas" pašlavė po keletą šimty
rub.; juk varnas varnui akies
nekerta — sako priežodis.
Prakalbų švarumas ir laikraš-
čių valyvumas labai panėsi į
kunigų pamokslus ir laikrašči-
ją; ypatų šmeizimas, siauras
regėjimo ratelis, patriotizmo
darymas, pareigų neprisimi-
nimas (ties šeimyna, tauta ir
tėvynė), neišmanymas socia-
lizmo — tai kiekvienam nuša-
liai stoviničiam akysna metasi.
(Kaip klerikalai, taip ir socia-
listai užbėginėja prakalbų su-
rengimui, jeigu jos ne jų sebrų
yra rengiamos; vieni ir kiti va-
ro varžytines delė pinigų, su-
aukaujamy nukentėjusiems
nuo karės šelpti, jeib tik pini-
gai nepatektų į L. G. Fondą.
Kas vėl kelia triuksmus susi-
rinkimuose, neva po diskusijų
priedanga, jeigu ne socialistai,
norintieji visur ir visiems ne jų
sebrams pakikti koją? ir tt.)—

Ar daug ko gali Lietuva šiais
metais nuo socialistų susilauki-
ti? Išskyrus keletą dešimčių
tukstančių dolerių, kurie teks
Lietuvos geriems ir negeriams
žmonėms, socialistai mažai
naudos tėvynėi suteiks, pakol
jie laikysis tokios metodos, ko-
kios prisilaiko Amerikoje. Ko
norite daugiau, kad socialistai
nesigėdi šnekėti: "ar jau Šliu-
pas Lietuvai autonomiją nu-
pirko, kada Autonomijos Fon-
de susirinko daugiau kaip
\$1,000", nors manytum, kad
autonomijos ar liet.-latv. res-
publikos gavimas nei patiems
musų socialistams užkentki
negalėtų. Nesistebiamo, kad
sumaningesnieji ir padoresnie-
ji žmonės iš socialistų partijos
skubinasi prasišalinti!...

Čia kas sakinsys tai melas ir
šmeizimas. Socialistai nešau-
kė save kosmopolitais, bet p.
Šliupas, socialistų negatas,
apšaukė juos tokiais. Kun.
Zebrio užmušėjai buvo ne so-
cialistai, o palaido buvo žmo-
nės, kurie savo pažvalgomis
arčiausiai stovėjo prie klerika-
lų (prieš mirtį jie ir kunigų
pasišaukė atlikti išpažinti).

Vienas "Giltinės" įsteigėjas
buvo atvykęs Amerikon — Pr.
Paršaitis; jisai Lietuvoje pri-
klausė Demokratų Partijai
(kurį visuomet gynė p. Šliu-
pas), o Amerikoje nuėjo dirbt
į klerikalų organo, "Drau-
go" redakciją. Socialistų at-
skaitų "neteisingumas", kaip
visi žino, buvo tame, kad tos
atskaitos parodė, jogei socia-
listai dalį aukų išleido revoliu-
cijinei literaturai, o ne brau-
ningams, kaip reikalavo Šliu-
pas...

Bet ar apsimoka su tuo žmo-
gum gincyties? Žmogus, ku-
ris, budamas laisvamanybės
apaštalu, ėjo išpažinties, kad
intikus kunigui; kuris pima
buvo socialistu, o paskui pavir-
to pikčiausiu socialistų purvin-
toju (kada jie atsisakė jo no-
rus pildyti) tokiomis savo
"kritikomis" stato tiktai save
ant juoko.

GERAS "TAUTIETIS."

Satyros ir juokų žurnalas
"Kardas" pasakoja šitoki visai
ne juokingą atsitikimą:

Tulame mieste apsisotojus
Bulotai, Bulotienė ir Zemai-
tei pas socialistą, Bulotos
draugiu, tautininkui, nepatiko,
ir jis rekomendavo tulą gerą
tautietį, "veikėją", kaipo at-
sakančią ypatą, kur Bulotai
but "geriau apsigyventi." Bu-
lota nuvažioavo ten, ir prabuvo
23 dienas. Tas gerasis tautie-
tis, veikėjas parokavo už tą
laiką — tiktai \$103.50.

Tuom miestu yra — So.
Boston.

Tuom Bulotos draugu — A.
Rimka, "Ateities" redaktori-
rius.

Tuom "tautiečiu — veikėju"
yra — Pranas Rupkelis, iš So-
Boston, pasirašęs "angelskai"
— Frank Russell — "Ateities"
didžiausias "serininkas."

Kas gali abejoti, kad tautie-
čiams nerupi šelpti badaujan-
čius!

Šitą istoriją apie gerąjį So.
Bostono "tautietį" mes, girdėjo-
me jau senai iš pilnai patikimu
šaltinių.

Redakcijos Atsakymai

M. Čiurliai, Chicago. — Taip
Chicago Draugijų Sąjunga gy-
vuoja. Jos prezidentu yra ad-
vokatas K. Gugis, 3325 So. Hal-
sted str. Sekretoriaus pareigas
pildo p-nia M. Jurgelionienė —
751 W. 32nd str.

Gvaizdikui, Gary, Ind. — Tatai
buvo taikoma ne į jus. Kores-
pondentas supainiojo žinią su pa-
skelbimu. Iš to pasidarė neaiš-
kumas. Jisai kalbėjo ne apie ko-
respondenciją, o apie paskelbi-
mą, tilpusį savaime laike "Nau-
jienose."

Jaunuomenės Skyrius

KAS JAUNUOMENEI REIKTŲ VEIKTI.

Jau kelis sykius "Jaun. Skyriuje" buvo rašyta, kad šio skyriaus rašytojai pradėtu gyvinti svarbesnius klausimus, bet tie patys rašytojai nepaaiškina nieko plačiau apie išieškimo savo norų, tad sunku yra atspėti, ko jie nori ir kokius klausimus jie skaito svarbesniais.

Iš visų raštelių man labiau patiko drg. S. V-sko straipsnelis, raginantis jaunuomenę naudotis balsavimo teisėmis. Pritariu drg. S. V-sko nuomonėms ir linkiu, kad kiekvienas, kaip vaikas, taip ir mergina, kuriems tik leidžia aplinkybės, nepraleistų progos įgyti balsavimo teises. Ir ne tik įgyti tą teisę, bet ir ją sąmoningai naudotųsi ir savo balsą panaudotų darbininkų klesos reikalų apginimui. O tai galima pasiekti balsuojant už Socialistų Partijos kandidatus, nes tik jie gina darbininkų reikalus.

Netik jaunuomenės, bet ir suaugusiųjų, kaip vyrų, taip ir moterų pareiga yra įgyti balsavimo teises ir balsuoti už Socialistų partiją.

Čia noriu pakalbėti ir apie tą dalį jaunuomenės, kurios yra gana daug ir kuri del šiokių ar kitokių priežasčių negali įgyti balsavimo teisių. Tokiems jaunuoliams reikėtų užsiimti agitacija ir tame darbe būti pirmais. Čia turiu mintyje nesenai tūpusį drg. J. Aleksio straipsnelį, kuriame raginama visus platinti "Naujienu" dienraštį. Čia ir yra proga jaunuomenei parodyti ką ji gali. Tuomi netik laikraštį išplatinsime, bet ir veikiančiosios jaunuomenės amiją padidinsime, pikalbindami prima jaunuolius prie skaitymo, o paskui prie dalyvavimo visame jaunuomės judėjime. Dabar, vasaros laiku, yra geriausia proga tokiame veikimui, nes visokiuose išvažiavimuose, kur susirenka visokios jaunuomenės galima rasti proga pakalbėti apie apšvietą ir platinimą laikraščiu. Tai būtų labai svarbus darbas.

Nesenai "Jaunuomenės Skyriuje" tilpo straipsnelis "Jaunuomene, mus laukia didelis darbas." To straipsnelio autorius, "Naujienu" Skaitytojas, primena, kad dar daugeliui jaunuolių ant kelio prie pažangos stovi visokios baidyklės, kurios vienus gąsdina, kitus geruoju prašo, kad kaip nors ilgiau sutrukdžius, kaip nors užbovijus, kad kaip nors ilgiau užlaikius tamsoje. Čia lai ir būtų pareiga mūsų pažangiosios jaunuomenės, kuri jau pasilūosavo iš protiškos vergijos, ateiti į pagalbą tamsesniems broliams ir sesutėms, suteikiant jiems darbininkiską laikraštį ar knygą, kad jie galėtų prisiimti pro tas visas baidykles ir išieiti ant kelio apšvietos ir laisvės.

Taigi ir kreipiuosi ypač prie tų, kurie dar nėra labai užimti viešaisiais darbais ir turi kiek iluso aliko, kad tą laiką paaukautų platinimui apšvietos. Išsėties, džiaugties ir linksminties bus galima tik tada, kad bus retybė sutikti jaunuolį esantį protiškoje vergijoje.

Reikia žinoti, kad jaunuomene tai yra spēka, prieš kurią negali atstovėti jokios tvirtovės, bet ji yra silpna ir bejėgė, jei ji nėra organizuota, pakrikusi — tuosyk ji buno tik kunas be gyvybės. Tad visi pažagieji jaunuoliai stokime prie darbo ir parodykime ką galime. Mėnulio.

TAI NE PAŽANGUS VAIKINAI, BET VIEN SAVO RUSIES SPORTAI.

Drg. S. Pašulnietis atsakymas "N." Skaitytojui ir vėl peria kailį pažangiems vaikinams už jų netaktišką elgimąsi, už pažuokimą kartu su jais veikiančių savo draugų—merginų.

Nelabai linksma ginčyties su drg. S. P., nes jis ant mano išvažiavimų, kuriais stengiaus prirodyti delko paliauja veikti nekurius merginos, atsako vien tyklėjimu. Ir kaip faktą stato kokį ten Ratelį, kuriame pažangus vaikinai tyčiojosi iš kartu su jais veikiančių merginų. Ir iš to daro išvedimą, kad ir visi vaikinai taip elgiasi su savo draugėmis merginomis. Rodos prigulėjau ir priguliu prie Dramatiškų Ratelių, chorų, kuopų, kur veikia kartu vaikinai ir merginos, bet tų stebuklų nesu matęs. Tiesa, klaidų pas mus netruksta, bet jų yra nemažiau ir pas merginas ir jeigu jau barti vienus, tai reikia neužmiršti ir kitų.

Drg. B. P. pataria man nuvažiuoti į Mass., kad prisiziūrėjus kaip ten "pažangus" vaikinai šokdami ant gatvės džiką tyčiojasi iš praeivių. Veltui būtų kelionė, nes tokių gaivalų randasi ir New Yorko valstijoje. Drg. S. P. sako, kad esą "pažangus" vaikinai, nieko bendra neturintys su bažnyčiomis." Juk aš rodos nesiremiau vien bažnyčiomis, bet drauge nurodžiau ir kitus darbelius. Ir jeigu tie drg. S. P. "pažangus" vaikinai nesigėdija taip elgties, tai nėra abejonės, kad jų mylimu užsiėmimu yra ir kazyros su bačkūtėmis. O betgi drg. S. P. nepeikia to, nors tas yra daug kenksmingesnis dalykas, negu tyčiojimasi iš veikiančiųjų merginų. Juk merginos jau nėra taip silpnutės, kad kam iš jų pasityčiojus, jos nustotų veikę. Nuoširdžiai veikiančios merginos tokiems suranda ir puikų atsakymą, jog anie greitai susipranta, kad jie tyčiojasi iš savo tuščios makaulės, o ne iš merginų.

Bet aš pasakysiu, jog pažangus vaikinai, širdingai veikiančys del ateities taip nesielgia. Taip elgiasi vien savo rūšies sportai, o ne pažangus vaikinai. Aiškiau sakant, tai vien prisiplakėliai prie pažangiosios jaunuomenės. Šiandie jie "veikia" pas socialistus, rytoj pas tautininkus, o poryt pas klerikalus. Taip jie veikia iki prisiplaka kur į draugijos viršininkus, o paskui prakaziruoja draugijos iždą arba pabėga su juo į platumų pasaulį. Tokių

atsitikimų rodos buvo ne vienas ir ne du. Mano nuomone, mes tokių per laikraščius neišmokinsime, nes jie mažai juos teskaito, o jei ir skaito tai vien del mados: žiūrėkit, ir aš turiu laikraštį. Su tokiais gaivalais reikia vesti atvirą kovą, o ne smerkti delei jų visus katru vaikus, nieko bendra su jais neturinčius.

Tiek norėjau pasakyti drg. S. Pašulniečiui. Ant toliaus nemanau ginčyties šiame klausime.

Ilgavyžis—"N." S.

AR GERAI JIS PADARĖ?

Jau buvo gana šaltas ruduo, kada kokia tai draugija parengė sulūžusioj svetinėj vakarą. Prasiđėjus vakaro programui, prieina prie tvarkos vedėjo dar visai jauna, 16-17 metų mergaitė, bet jau sunkių gyvenimo aplinkybių suvarginta ir nukankinta ir meldžia jo leisti jai dalyvauti programe. Žinoma, jai leista buvo.

Bet jai norėjosi dalyvauti programe ne delto, kad užganėdinus publiką, bet kad atkreiptų į save vieno vaiikno atydą ir tuo budu susipažinus su juo. Bet vaikas, su kuriuo ji taip norėjo susipažinti, visai neatkreipė į tai atidos ir jos noras neišsipildė.

Nepasisekus jai susipažinti su juo, ji greitai išvažiavo namo visai nuliudus. Parvažiauvus namo ji ilgai galvojo kaip susipažinti su juo, kaip prieiti prie jo ir apie ką kalbėti. Ji svarstė apie tai kol pavargusi neužmigo.

Neužilgo ji vėl pamatė jį ant kito vakaro. Bet šį sykį ji nelaukė, kol jis pats prieis prie jos, bet įgavusi drašos pati priejo prie jo ir paspaudusi jo ranką prisegė jam gražią baltą rožę. Pasibaigus vakarui, kada žmonės ėjo namo, jis priejo prie jos, kad atsiseveikintus, bet ji pradėjo prašyti, kad jis nepaliktu jos, o palydētu ją namo. Jis sutiko.

Kada jau jie buvo prie jos namų ir jis jau rengėsi atsiseveikinti su ja, ji suspaudė jo ranką ir prisiglaudė prie jo krutinės. Pagalios ilgai patylėjusi pratarė: "Aš jus myliu... Aš negaliu su jumis persiskirti..."

Kad būtų perkunija trenkus iš giedraus dangaus, nebutų taip nustebinusi ji, kaip tie jos žodžiai "Aš jus myliu." Nors jis buvo dar visai jaunas vaikinai, bet į gyvenimą žiūrėjo ne kaip į kokį žaislą, kuriuo galėtų leisti liuosą laiką. Į gyvenimą jis žiūrėjo kaip į kovos lina būtų žaisli, linksmintis ir lauką. Jis matė, kad šioj draugijoje yra du priešingi vienas kitam dalykai, dvi skirtingos klesos. Viena klesa gyvena pertekliuje ir jai nieko netruksta, nesibijo nei sunkių laikų, nei vargo, nes visko turi pilnai ir vien rupinasi kaip liksmiau

pralėsti laiką. Kita gi klesa žmojų gyvena didžiausiam skurde, vargsta surukusiose dirbtuvėse, gaudama tokį menką atlyginimą, kad iš jo negali pragyventi. Maži vaikai, jaunos merginos, kurie dar turėtų sėdėti ant mokyklų suolo, vargsta dirbtuvėse ir ten žudo savo sveikatą. Jų visų ateitis dar mažiau neužlikrinta ir nė, vienas nežino, kas laukia juos rytoj. Tą viską suprasdamas, jis patylėjęs valandėlę atsakė: "Aš jus gerbiu, bet mylėt negaliu, nes gyvenimo aplinkybės to man neleidžia." Nuo to sykio jis bandė daugiau su ja nesitikti.

Kaip tik jo draugai ir draugės tai patėmijo, pradėjo jam išmėtinėti, kam jis pametęs, pažėdęs jos širdį ir palikęs ją vieną kankinties.

Skaitytojau, ar gali man prikišti, kad jis "palikęs" ją, kad jis "pažėdęs" jos širdį? Aš manau, kad jis gerai padarė tuoj pasitraukdamas, negu jis būtų ją apleidęs už metų, kitų, nes, aš manau, kiekviena mergina žino, kaip ant jos žiūri vaikinai, jeigu ji yra per tulą laiką draugavus su koku vaiknu ir paskui delei kokių-nors prieasčių juodu persiskyrė.

Taipgi aš patariau sesutėms geriau apsižiūrėti ir patirti, ar vaikas ją myli, pirm negu puliti į jo glėbį ir apreiškiti jam savo meilę, nes paskui glite labai brangiai už tą užmokėti.

Vargo Vaikas.

SIS TAS IS JAUNUOMENES GYVENIMO.

ROSELAND—Chicago, Ill. — Nedėlioje, rugp. 6 d., L. M. D. "Aido", Choras parengė draugišką išvažiavimą už West Pullmano, į gražias girias. Išvažiavimas buvo rengiamas su žanga 50c vyrams, nes buvo duodami pietūs. Išvažiavimas buvo labai linksmas ir kiekvienis liko juo užganėdintas. Pirmiausia buvo pietūs, po piet "Aido" Choras padainavo keletą dainelių, kurios visus atsilankusius užganėdino. Paskui buvo visokių žaismių. Tarp kitko buvo ir lenktynės su dovanomis. Iš merginų lenktyne, bėgime, laimėjo dovanas O. Martinkaitė ir dar viena, kurios pavardės nepatyrė. Iš vyrų lenktyne laimėjo dr-jos pirmininkas M. Bacevičius. Paskui ir vėl buvo žaismės. Taip jaunuomenei besilinksminant atėjo vakaras ir prisiejo kaip nė gaila buvo, važiuoti namo. Smagu buvo linksminties su jaunuomene ir taip nesinorėjo grįžti atgal į miestą. Išvažiavimą, kaip ir laike pietų atminimui ilko nuimtos fotografijos. Paskui visi dainuodami išsiskirstėme.

Reikia pažymėti, kad ne visi aidiečiai dalyvavo išvažiavime.

Labai gaila kad taip atsitiko, bet galbut tam užkenkė žanga, kuri tokiuose išvažiavimuose būtų nereikalinga imti. Patartina tokius išvažiavimus rengti be žangos, kaip ir kitos darugijos kad rengia. Taipgi geistina, kad "Aidas" ir daugiau tokių linksmų jaunomenės išvažiavimų parengtu, kad galima būtų tankiau jaunimui sueiti ir bendrai gražiai pasilinksinti.

Pereitą ketvergą laike choro repeticijų liko patirta, kad viena dainininkė, V. Genzelitė, sunkiai serga. Nutarta sergančiai draugei pasiusti gėlių bukietą su linkėjimais greito pasveikimo. Labai gražu, kad "Aidas" neužmiršta savo draugų.

Niekšas.

TRUPINIAI

Suv. Valstijoje 1915 m. buvo 125,000 perskyrų (atsiženijimų).

Californijoje yra 10,057 dirbtuvės, kuriose dirba kasdien virš 200,000 darbininkų.

1914 m. Suv. Valstijoje buvo padaryta 515,154 gramofonai. Jie visi tapo parduoti už 15,290-491 dolerį.

Mrs. Harriet M. Martin, senelė 98 metų, dirba gydytojo ofise, kaip "office girl."

MOTERS KONDUKTORIAIS

Anglijoje mieste Leeds, prie gatvekarų elektra važiuojančių 200 moterų dirba kaip konduktorės. Jų užmokestis—11 centų valandoje, arba \$6.68 savaitėje.

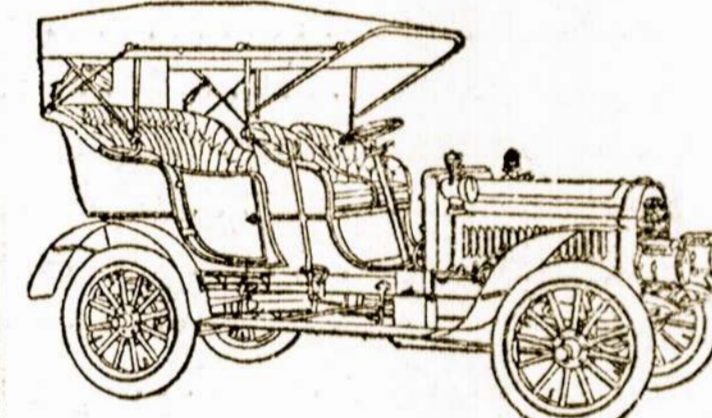
Surinko P. Grikas.

LONDONAS, rugp. 8. — Vokiečių submarinos paskandino 1 anglų, 1 italų ir 1 norvegų laivus.

SKAITYKITE IR PLATINKIT "NAUJIENAS"

Telephone 1813

Gary, Ind.

Puikniausia užiegos vieta pas Pranciskų Jonaitį, 1101 Madison st., Gary. Užlaiko šaltą alų, ruginę slanių degtinę, kvepiančius cigarus.

Tai yra seniausias biznierių ir gyventojas iš lietuvių Gary, Ind. Turi įgijęs gerą skaitlių savo locnų namų ir gerą susipažinimą su visais miesto reikalais. Suteikia teisingiausius patarimus kožnam bei vienam pribusiam iš kitų miestų, kaip tai: pirkti arba parduoti prapertis, ba turi gerą patyrimą. Tolesnei turi lietuvišką styminę pirtį ir vanas, kuri atdara buna pėnyčioje ir subatoje. Vyrams 25c. Turi naujos mados gražų automobilį. Parandavoju pricinama kaina veselijoms, krikštynomis, arba panašioms kitiems pavazinėjimams.

AR PAS JUS LANKOSI KASDIEN

NAUJIENOS

DIDIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS?

Kiekvieną valandą kas nors svarbaus įvyksta sviete: — mušiai karės lauke, streikai, žmonių sukilimai, mokslo išradimai, atmainos politikoje ir t.t.

Kiekvienas inteligentas, kiekvienas apsišvietęs darbininkas seka tas žinias. Nesekant tų žinių negalima būtų apsišviesiti.

O ar Jūs tas žinias sekate?

Sekti jas galima skaitant gerą laikraštį.

NAUJIENOS, lietuvių dienraštis, kurio savininkai yra 600 darbininkų, be baimės skelbia tiesą ir teisybę.

NAUJIENOS praneša naujausias ir teisingiausias naujienas iš karės lauko ir abelnai iš viso pasaulio kasdien.

NAUJIENOS talpina indomius ir naudingus straipsnius.

NAUJIENOMS rašo geriausi ir rimčiausi Amerikos ir Europos lietuvių rašytojai.

NAUJIENAS veda žmonės baigę universitetus, žinomi visuomenės veikėjai.

Skaitykite NAUJIENAS kiekvieną dieną.

Norint užsirašyti "Naujienas", išpildykite žemiau išspausdintą blanką ir pastūskite jį kartu su pinigais "Naujienoms."

Naujienos 1916
1840 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Gerbiami Draugai:

Pridėdamas \$..... meldžiu siųsti dienraštį "Naujienas" žemiau paduotu adresu:

.....
.....
.....

Su pagarba,

(Parašas)

"NAUJIENOS" 1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Canal 1806 Cable, Naujienos - Chicago

Lenkų legionų raiteliai austrų armijoje. Jie pasižymėjo savo narsumu mušiuose su rusais.

Lietuvos Šelpimo Fondas

AUKOS

Per gerb. svečių iš Lietuvos pp. Bulotų ir Žemaitės prakalbas liepos 30 d. Detroit, Mich., aukavo:

- S. Ančkaitis .50c, Ign. Mačulis 1.00, A. Kubilius 1.00, P. Smith .50, F. Dručas 1.00, S. Andriūšai 1.00, J. Garelis .50, Balsiai 1.50, P. Banaitis 1.00, VI. Naujokas 5.00, A. Šeputis 5.00, A. Liaudienas 1.00, A. Juozanas 2.00, J. Gegužienis .50, M. Gegužis 1.00, M. Gegužis 2.00, K. Baltakis 1.80, N. N. 1.00, O. Kniukšta 1.00, A. Jonika .50, St. Kniukštienė 1.00, K. Keršėnas 2.00, A. Kuncaitis .50, Z. Umaras .50, J. U. Juodaičiai 2.00, St. Usaitis 1.00, J. Savickas 1.00, F. Simanavičia .50, J. Masionis .50, J. Šaltinskas .50, J. Muraškauskas 1.00, V. B. Ambrazaitis 1.00, K. Rutkus .50, J. Laukionis 1.00, K. Stasiunas 5.00, L. Kraujalis .50, K. Snuolis .50, J. Čiapas 1.00, Ed. Simanaukas .50, V. Povilaitis 2.00, P. Smulstis 1.00, K. Karosas 1.00, O. Gudaitienė .50, L. Andziulis 1.00, J. Kašinekas 1.00, J. D. Kasparkai 1.00, J. Rakauskas .50, A. Mokevičia .50, J. Smalskis .50, D. Šapokas .75, K. P. Deveikis 1.00, J. Ambrozavičia 1.00, B. Banasevičius 1.00, L. Vilnius 2.00, J. Laimutis .50, V. Bakevičia 1.00, K. Mokevičia 1.00, B. V. Radzevičius 1.00, K. Vaškis 1.00, M. Masis 3.00, P. Williams 1.00, C. Jasulis 1.00, C. H. Prusevičius .50, J. Duoba 1.00, B. Rolengis .50, J. Danta 5.00, J. Majaukas .50, P. Masienė 1.00, F. J. Pobiedynskis 1.00, K. Maknavičius 1.00, J. Juodakis 1.00, J. Greblikas 1.00, A. Milius 1.00, J. Šiškus .50, M. Grigas .50, J. Deveikis 3.00, J. Leskus 2.00, V. Keveiča .50, B. Audickas 1.00, J. Antanaitis 1.00, J. Dručas 1.00, P. Butkus 1.00, A. Danaitis 1.00, J. Aibutis 2.00, S. Garelis 1.00, K. Čiuberkis 1.00, Griušienė 1.00, V. Makštutis 1.00, K. Mališauckas 1.00, B. Duonionis 1.00, K. Prusiunas 1.00, J. Dikėis 1.00, P. Pervialis 1.00, P. Mukackas .50, J. Slavincekas .50, J. Povilaitis 2.00, K. Nausėda 1.00, J. Jukubėnas 5.00, G. Jononis .50, J. Zygmontas .50, U. Adomaitis 1.00, J. Gevėnas 1.00, J. Bataitis 2.00

- J. Mazliokas 1.00, P. Katinas 1.00, A. Laimonas 1.00, L. Čečkauskas 5.00, J. Vanagas .50, P. Varnas .85, J. Kibildis .50, J. Gaillunas .50, J. Varnis 1.00, V. Vilnius 1.00, F. A. Račkauskas 1.00, F. Motuzas .50, P. Jačionis 5.00, J. Kulbokas 1.00, M. Kazakevičius .50, J. Valiukas .50, S. Varnas .50, F. Gobur .50, S. Bėčiūnas .50, I. Jočionis 1.00, J. Jočionis .50, J. Kirvelis .50, A. Stravinskis .50, A. Siunartita 1.00, Z. Litvinas 1.00, J. Sidlauskas 1.00, D. Musteikis 1.00, B. Repšis .50, R. Musteikis 1.00, D. Bauzas .50, R. Družinskas .50, J. Laimikis .50, K. Masis 1.00, P. Masienė 1.00, A. Deveikis 1.00, V. Bukšnis .50, A. Kudirka 1.00, J. Nausėda .50, J. Musteika 1.00, J. Bieliauskas .50, T. Balčiūnas 1.00, Viso su smulkiais aukomis L. S. Fondan \$181.45, "Žiburėliui" \$65.29, Viso \$246.74

Aukos surinktos gerb. Bulotų ir Žemaitės prakalbose, Gary, Ind. Rugpjūčio 6 d. 1916 m.

- J. Vitkus 1.00, J. Jakučionis .50, J. Kiella .50, J. Rimša 2.00, J. Vilimas 2.00, D. Vaitkus 1.00, K. Dargis 1.00, J. Vaitkus 1.00, M. Vaitkienė .50, M. Vilimaitis 1.00, D. Budginienė .50, V. Budginas .50, A. Kviklis .50, A. Nanartonis 2.00, B. Nanartoniene .50, D. Skrebulis .50, J. Nevardauskienė 1.00, F. Jonaičiai 6.00, P. Meškauskas .50, J. Intas 1.00, S. Balaša 1.00, P. Baltrušaitis .50, A. Valeika 1.00, P. P. Mankus 1.00, D. Šapokas .50, D. Mikalavičius .50, J. Elvikis .50, J. Vaitkus 2.00, V. Gajauskas .50, Viso L. S. F. su smulkiais aukomis \$36.41, "Žiburėliui" 870, Sykiu \$45.11

Aukos surinktos L. S. Fondui liepos 20 d. Valley View Park'e kalbant p. Bulotai.

- Antanas Valinčius 5.00, Mikas Karalius 2.00, Vincas Demikis 2.00, Jonas Juknis 1.00, Juozas Banyas 1.00, J. Rakauskas 1.00, V. Savickas 1.00, A. Večerkauskas .50, J. Milius .50, P. Mažonis .50, J. Stepankevičius 1.00, J. Dzenaitis 1.00, P. Burinskas .50, And. Vilis 1.00, Konst. Jončiūnas 1.00, Rožė Jončiūnienė 1.00, Elzb. Linoniepė 1.00, Kaitonas Jončiūnas 1.00, Just. Sidlauskas 1.00, A. P. Šukis 1.00, Kunigas K. Petrošius 1.00, Jurgis Kemežis 1.00, Ant. Beivydis 1.00

- Juozas Kirtiklis 1.00, Juozas Greblika .50, Mot. Minikevičius .50, Bern. Podriežas .50, Pranas Lisajus .50, Juoz. Gerdauskas 1.00, Jonas Skibirdis .50, Ad. Beršauskas .50, Ant. Adomaitis 1.00, Ona Adomaitienė .50, Jonas Leikis 1.00, Marė Miliauskienė 1.00, Morta Bielskienė .50, Rožė Verbylienė .50, Petras Sarpalius 1.00, Juozas Seiris .50, Ona Seirienė .50, Mikas Kalauskas 2.00, Kazis Simonaitis .50, Povilas Spudis .50, Stasys Rauduve 1.00, Jonas Živaltauskas 1.00, Jonas Raulinaitis 1.00, Aslanas Zareckis .50, Tamošius Paukštis 1.00, Liudv. Šavickas 1.00, Jonas Grušelionis 1.00, M. R. Valučienė 1.00, M. Vaškevičienė 1.00, J. S. Vaškevičius 1.00, K. A. Karsokas 1.00, Smulkių aukų 12.65, Viso \$64.65, J. Kazakevičius "Žiburėliui" 1.00, Viso labo \$65.65

Viso \$64.65, J. Kazakevičius "Žiburėliui" 1.00, Viso labo \$65.65

Aukos "Žiburėliui"

I. Kazakevičius iš Pittston, Pa paaukavo \$1.00. Waterbury, Conn. 17.VII.1916. Laikė A. Bulotos prakalbų "Žiburėliui" surinkta aukų \$5.35c. Visiems aukautojams širdingai ačiū. "Žiburėlio" pirmininkė ir įgaliotinė, Al. Bulotienė.

Grand Rapids, Mich. 29. VII. 16. Lietuvos Sunų Draugijos salėje. Po \$1.00 aukavo: K. Vienažinskis ir P. Jakimavičius. Po 50c aukavo: J. Stankus, J. Baranauskas, P. Vaškevičius, R. Liubinskas.

"Kova" Savaitinis Laikraštis. Geriausias darbo žmonių draugas ir užtarėjas. Per dešimt metų savo gyvavimo ir sunkios kovos su darbininkų priešais dar neišžengė iš tikrojo kelio, kuris veda darbininkus prie gerovės. "Kovos" kaina metams \$2.00. Ta pati kaina ir užrubežiuose. Pažiuorėjimui vieną numerį prisiunčiame DYKAI. Rašdami laiškus, adresuokite sekančiai: "Kova, 229 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

GENERALIŠKAS KONTRAKTORIUS. Mes statome ir taisome mūrinius ir medinius namus. Visokios rūšies būdingus. Kurie norėtų statyti arba taisyti namus, malonėkite kreiptis prie mūsų. Mes Jums padarysime darbą geriausiu ir pigiausiu už kitus. HENRY KOLEWSKIS. 3128 W. 40th PL. Chicago, Ill.

S. L. A. Visi lietuviai rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo vasištį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ilgoje. Reikalaujami informacijų, kreipkitės šiuo adresu: A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr. 307 W. 30th St., New York City.

Viso surinkta \$10.00. Visiems aukautojams tariau širdingai ačiū. Al. Bulotienė.

Detroit, Mich. 30 VII. 1916. Po \$3.00 aukavo: J. M. Andriūšis, J. Povilaitis, A. Šeputis, A. Dembskis. Po \$2.00 aukavo: B. Radziavičius ir A. Juozap.

Po \$1.00 aukavo: J. Dikėis, P. Peckoraitis, F. Jačionis, J. Deveikis, A. Laugenas, M. Pabolskis, K. Planta, B. Repšis, J. J. C., P. Varnas, O. Judaitienė, J. Bakaitis, K. P. Deveikis, J. Diršic, M. Saradzis ir J. A. Liuberta. J. Vaitulis paaukavo 70c.

Po 50c aukavo: K. Tamošius, J. Balsis, K. Kirsnis, V. Povilaitis, J. Mazliokas, P. Podzius, J. Ambrozevičius, J. Gegužienė, K. Keršėnas, K. Nausėda, V. Makštutis, K. Miliauskas, M. Grigas, J. Dručas, P. Butkus, P. Laugis, A. Konsaitis, J. Juodaitis, P. Banaitis, M. Gegužis, J. Jurginis, J. Jočionis, J. Kirvelis, J. Daržinskas, R. Musteikis, V. Gutauckas, J. Butaitis, J. Gudaitis, J. Deldienas, J. Miškevičia, J. Vaškis, J. Leskas, G. Greblikas, P. Masienė, F. Matuža, Pocevičius, J. Rašinskas, P. Semlštis, J. Čapas, J. Lunikonis, K. Stasiunas, K. Snuolis ir Kraučius. Visų aukų \$66.00. Narių mokesnį \$2.60 priimta nuo Pr. Račkausko.

Visiems aukautojams nuo vardo "Žiburėlio" Valdybos tariau širdingai ačiū

"Žiburėlio" pirmininkė ir įgaliotinė, Al. Bulotienė.

Gary, Ind. 6. VIII. 1916. \$2.00 paaukavo:—K. Svakauskas. \$1.00 paaukavo A. Nanartonis.

Po 50c aukavo: F. Jonaitis, J. Wilimaitis, J. Rimša, J. Vaitkas, G. Pakenas ir Milimas. Viso \$8.70. Visiems aukautojams širdingai ačiū.

"Žiburėlio" pirmininkė ir įgaliotinė, Al. Bulotienė.

WAUKEGAN, ILL. "Naujienas" galima gauti J. Miloševičiaus spaustuves ofise. 901 — 8th St., Waukegan, Ill.

Dr. Hodgens sako Vyrai Neapsirikite! Pareikalaukit gero gydymo išpradžią, o jūs suėdysit laiko ir pinigų — abejotinas gydymas yra pavojingas. Moksliskos metodos išgydys užnuodintą kraują, skausmingas ir chroniskas urinariskas ligas, silpnumus ir nerviskumus. Jei jūs perženget gamtos dėsnius, jūs neturėtumėt apsigventi. Kraujo užnuodijimas, seni skausmai, spengų gurgimas ir kitokios odos ligos gydamos pasekmingiausiai Dr. HODGENS. Ypatingos kraujo celių gyduoles. Jos veikia tiesiai ant kraujo celių, pašalina nuodus ir sugrąžina vidurinius organus į normaliąją stovį. ISTINISIOS AR PASTIDINISIOS GYSLOS silpni kraujo indeliai, netikusi kraujo cirkuliacija, širdies virpėjimas, rūkštumas viduriuose, trumpa atmintis, trumpas kvėpavimas, drebėjimas šanarių, lengvi nusigundimai, jautinumas nuovargis iš ryto, tinginystė. Vienos savaitės gydymu liksite užganėdinti. Ar jūs dar liguotai kentėsit ar atsiduosit gydytis Dr. Hodgens, kurs išgydys jus pasekmingai ir trumpą laiką. SILPNI NERVISKI VYRAI, KURIE TURI SMEGENŲ PANIKĄ, kas čia nuo neįjimo lauk, nuo saugystės, pamatysit, kaip greitai teisingos gyduoles tam tikron vieton ir laike atliks savo uždavijį gerai. Sugrąžins pražudytą energiją, ambiciją ir sveikatą; atgaivins dalikatnus ir svarbius organus — inkstus, pules ir reumatizmo ligos bus passekmingai išgydytos, jei nelims kitokių painiumų. Kraują valancios ir dirbančios gyduoles sistematiškai išgydys jus. ISTINIMAI IR UZSIKRITIMAI GILIU (GLANDS) yra passekmingai išgydomi į keletą dienų. Šitos ligos, jeigu joms bus leista pasenti, tai jos tuomet gali but labai pavojingos. Zodžio išmintingam užtenka. ATEIKIT PASIKALBETI; TAS JUMS NIERO NELEŠUOS. Dr. Hodgens pilnai aprūpinta bakteriologijos laboratorija ir X-RAY išeg-zaminavimas patvirtins stovį, vidurinių organų (atmintikį) kad jis peržiuri kiekvieną ligonį ir gydo ypatingai. Jis negydo pagal spėjimą. Jūsų sveikata, stiprumas ir laimė bus sugrąžinta. Metodas, kurios yra išbandytos ir pertikrintos, kaip galima būtų greičiausia išgydyti ligas ir silpnumus, priklausancias vyrams. Tai yra jums gera proga gauti iš už gydytojų ypatingai ir pasinaudoti jo daugelio metų patyrimu. Jūs žinosit su kuo jūs turit reikala. Kainos žemiausios. Galima sulgti ant lengvų išmokėjimų. Didžiausi ir geriausiai intaisyti ofisai ir laboratorijos, del gydymo užnuodinto kraujo. Gal jūs turit paslaptingą limpančią ligą, kurios jūs nežinot. Visi simptomai ligų yra pašalinami greitai. Neatideliokite, atekite šiandic. Daugeliu žmonių, kurie pasitaria su Dr. Hodgens, atvažiavę iš kitur reikalinga pasilikiti Chicagoje tik trumpą laiką. DR. I. W. HODGENS 35 So. Dearborn st., Crilly Building, antras augštas, Kambarys 208. Kampas Dearborn ir Monroe sts, Chicago, Ill. Valandos: 9 A. M. iki 8 P. M. Utarninkais ir ketvergais nuo 9 iki 5. Nedėliomis nuo 9 iki 1.

Aš Alena Kostovska, Siendle Pasirodau Visai Publikai Akyse. Kas mane išgelbėjo nuo varginančių ligų? Salutaras Bitteris. — Aš per pračius 4 metus buvau vos tik gyva. Aš kentėjau nuo nevirinimo pilvo ir dispepsijos. Mažai tegalėdavau valgyti ir suvalgytas maistas sutėkdavo man daug nesmagumo — atsiliepdavo skilyvi skausmai, rėjimas, gurgimas vidurių. Diegliai sumdavo po krūtine, šonuose ir strėnose. Niekur aš negavau pagalbos del savo sveikatos. Bet kada aš pradėjau reikalauti Salutaras Bitteris ir Salutaras, Regulaatria, del moteriu, pradėjau gerai jausties, gerai valgyti ir dirbti, pasidarė smagu viskas. Per 6 mėnesius aš savo pavelskią nebegalau pažinti ir palikau laiminga naudodama Salutaras Bitteria. Kaina \$1.00. Galima gauti gerresniuose salutuose ir aptiekose, o kur SALUTARAS CHEMICAL INSTITUTION negali gaut, kreipkis į: Zolės nuo visokių kuno blogumų. P. J. BALTRENAS PROF. 1709 S. Halsted St., Tel. Canal 6417. Chicago, Ill.

Privatiškos Ligos -- 606 del užnuodyto kraujo — syfilio, puėkų, triperio, genorejo, reumatizmo. Mes gvarantuojame savo išgydymą kada bus geriausia, "iššutinkit." Kiekviena ypatybė karštų šaltinių. Pasikalbėjimas DYKAI C. R. LAYTON M. D. Inleidimai 606 už \$15.00 GYDYTOJAS ir CHIRURGAS. 14 S. HALSTED ST.

Ar Nori Išmokti Anglų Kalbos? Anglų kalba yra lengva išmokti, bet šis lengvumas gali ant to KAS MOKINA, KO MOKINA IR KAIP MOKINA. Tuočias gali išmokti visą Anglų kalbą liuosose nuo darbo valandose savo namuose, už mažą atlyginimą. Greičiausia, didžiausia ir pripažinta už geriausią: Amerikoniška Mokykla, passekmingai mokin per patį visose dalyse Amerikos ir Kanados, ir klasose dienomis ir vakarais. Jei nori greitai išmokti Anglų kalbos, tai peršitinkit apie mūsų mokyklą pirma negu pradėsit mokelti kur kitur. Čia gali užbaigti GRAMMAR ir HIGH schooles kursus. Graži didelė Ilustruota knyga yra siunčiama DYKAI. Rašyk platenči žinot; jėk kelias markes del prisiatinimo knygos. Iškirpk ir prisiuk kartū šią aparatinimą. American School of Languages 1741 W. 47th STREET CHICAGO, ILL.

GERIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ. Nes mes užlaikom geriausiajį tavorą visokios rūšies, kas tik priguli prie Vyriskų ir Moteriskų del apsirėdymo. Naujausios ir vėliausios mados čevervykus, visokios rūšies marškinius, skrybėles, keptures, kalnerius ir viską, kas link Jaunomėnės apsirėdymo. Taipgi laikom "JEWELRY", kaip visokius auksinius daiktus: didelius sieninius laikrodzius, kišeninius laikrodžius, lenčigėlius, visokios rūšies žiedus šibūnius žiedus padaron pagal užsakymą labai pigiai) Gražiausias spilkutes, geriausio darbo Britvas, Peilius (Strap) arba pustus. Taipgi laikome daug knygų kaip "svietisko" taip ir dvasiško turinio; visokios rūšies popieros del laišku rašymo ir geriausius muzikališkus instrumentus galima gauti pas mus. Mes taipgi patįs esame senai praktikuojantis muzikantai. Kreipkitės į mus, o mes užganėdinsime kiekvieną. Tel. Canal 5641. K. J. PIKEL BROS. 718 W 18th St., Chicago, Ill

Socialistų Partijoj

KEISTAS REFERENDUMAS.
(Prisiūsta).

Stebėtinas labai dalykas, kad socialistai, Marion lokalo su- manymu, pradėjo referendu- mą apie draugo Viktoro Ber- gerio atšaukimą. Istikruji! Ar gi mes turime atšaukti na- cionalio komiteto narį už tai, kam jis pritarė visų pasaulio šalių socialistų konvencijų sprendimams, kuriuos ir soci- alistų Internacionalas pripaži- no?

Ar Marion lokalo draugai žino, kad jeigu jų laisvyklė bu- tų taikyta pračtyj, tai Mark- sas, Bebelis, Jaures, Vandervel- de ir visi kiti didieji socialistų vadai būtų buvę išstumti iš par- tijos? Kad visas tarptautinis socialistų judėjimas būtų buvęs ekskomunikuotas? Štai čia pri- rodymas:

Priimtas 1902 metais Franci- jos socialistų partijos progra- mas reikalauja: "Kal pastovioji armija būtų pakeista milicija ir kad būtų pavartojama vedan- čių prie to priemonių, kaip ve- sutrumpinant kareivjavimo la- iką." — Ensor'o "Modern Social- ism," p. 349.

Vokiečių socialdemokratų partijos konferencija Erfurte 1891 m. reikalauja: "Kad būtų auklėjami visi galintys vartoti ginklą. Vietoj pastoviosios kariuomenės turi būti ginkluota nacija." — Ensor'o "Modern Socialism," p. 319.

Anglijos Socialdemokratų fe- deracijos programos, peržiūre- tas 1910 metais, reikalauja: "Kad būtų panaikinta pastovio- ji kariuomenės, o įsteigta naci- onalės piliečių įgijos." — En- sor'o "Modern Socialism," p. 355.

Austrijos socialdemokratų programos priimtas 1901, rei- kalauja: "Kad pastovioji kariuomenė būtų pavaduota gin- kluota nacija. Kad būtų auk- lėjami visi sugebantys vartoti ginklą. Kad visa nacija būtų ginkluota." — Ensor'o "Mo- dern Socialism," p. 36.

Belgijos darbo partijos progra- mas priimtas Bruxelles 1893, reikalauja: "Kol kas: organiza- vimo nacionalės milicijos." — Ensor'o "Modern Socialism," p. 326.

Tarptautinis Socialistų kong- resas Stuttgarte 1907 paskel- bė: "Kongresas randa, kad de- mokratinė kareivybės sistemos organizacija ir pakelimas pas- toviosios armijos piliečių armi- ja tegali duoti garantijos, jog užpuolamosios karės bus ne- begalimas daiktas, ir paleng- vins tautų antagonizmus paša- linti."

Socialistų partija savo pozi- cijos šiuo klausimu taip jau nie- kados nemainė. Tie reikalavi- mai "piliečių armijos" nei In- ternacionalo, nei kurios nors nacionalės partijos niekadose nebuvo panaikinti ar atšaukti.

Kokių būdu kuris nors drau- gas gali tvirtinti apie save, kad jis stovys už tarptautinį socia- lizmą, ir tuo pačiu metu reika- lauti atšaukimo tų, kur laikosi Socialistų Internacionalo pri- pažintų tarimų?

Mūsų nelaimė, kad yra drau- gu, kur taip mažą težino apie tarptautinį socializmą ir kokie jo reikalavimai. Jie žino, kad tasai "preparedness," kurį siu- lo Wilsonas ir amunicijos trus- tas, yra blogas daiktas. Todėl jie sau įsivaizdina, kad ir visoks "prisirengimas" yra blogas daiktas. Jie nesupranta, kad tokios rūšies "prisirengimas" (butent, piliečių armija), kurį proponuoja draugas Bergeris ir kurį pripažįsta tarptautinis socialistų judėjimas, padarytų

užpuolamąsias kares nebegali- mu daiktu ir pačiam militariz- mui pakirstų šaknis

Indomus dalykas, kad tie kraštutiniai taikos šalininkai nori persekioti kiekvieną, kur su jais nesutinka. Jie nori lai- kos — bet taikos ne išvien su savo draugais socialistais. Tie, kur su jais nesutinka, turi būti iš laivo metami. O tai pragai- štinga taktika, ji naikina min- ties ir žodžio laisvę. Mūsų par- tija pakankamai didelė ir joje gali išsitemti tulas nuomonių įvairumas. Šiandien dagi baž- nyčioj pasiliovė atkaklios me- džioklės heretikų. Padarykime joms galą socialistų parti- joj.

Bet kas svarbiausia — turė- kime daugiau nuoseklumo ir išmanymo ir nepersekioki- me savo draugo už tai, kad jis laikosi didžiųjų socialistų ju- dėjimo steigėjų pažvalgu, ku- rias jie rupestingai ir apmaste išreikšė visuose savo oficia- liuose tarimuose.

Elizabeth H. Thomas.

ISMOK BARBERYSTĖS AMATA
Viskas sulig naujausia mada. Mo- kėstis \$25. Inrankiai duodami. Al- gos mokamos.
TRI-CITY BARBER COLLEGE
819 S. State St. ir 606 W. Madison St.
CHICAGO, ILL.

MOKYKIS BARBERYSTĖS — Mes mokiname šitą šviesų, svarų ir greitai išmokstantį amatą, geriausi nu- rodomai, lengvos išlygos, frankali duodami; darbas kiekvienam vyrui; galima užsidirbti šiek-tiek pinigų mo- kinantis; atėik pasimatyk su mumis arba rašyk del platesnių informaci- jų. Adresas:

Burke Barber School
Dept. D. 610 W. Madison St.
Chicago, Ill.

JEVESKIO Prekybos ir Kalbų Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**
Cia gali išmokyti Anglų kalbos nuo pradines iki aukščiausias, teiggi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Arifmetikos, Anglų, Matematos, Istorijos, Geografijos, Politis, Ekonomijos, Knygybos taisyrių ir tt. Cia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AIŠKINA- MA LIETUVISKAI.
3106 So. Halsted St., Chicago
Reikalav. Aprašymo

Telephone Yards 1546
W. J. STANKUNAS
Geriausias Lietuviš Fotografas
Musų Galerija yra didžiausia ant Bridgeporto. Ji parengta pagal naujausią madą. Delto atliekame visų foto- grafijų darbą kuogeriausiai.
3315 South Halsted Street
Kampas 33-čio Pl.

EXTRA PRANESIMAS.

Turiu už garbę pranešti dalyvavusiems Birželio 17 d. gerb. sve- čių vakarienėje kad puikiai nusisekė nufotografuoti svečius. Norin- tįs turėti arba matyti atsilankykite į W. Stankuno Studiją arba į "Naujienu" Ofisą, 1840 S. Halsted str., Tenai matysite fotografiją ir "Naujienu" metinio apvaikščiojimo.

\$31,000,000.00

Suviršum- depozitų turi dabar didžiū- lis Valstijos Bankas-State Bank of Chicago

uo jo įsteigimo 1879 metuose, ta- sai bankas nuolatos augo taip, kad šiaandien jo kapitalas ir atsarga yra dau- giau kaip keturi milijonai aštuoni šimtai septyniolika tukstančių dolerių — \$5,000,000.

Be 40 tukstančių žmonių, kur turi pasidėję savo pinigus šiame banke, čia jau sudėta Su- vienytųjų Valstijų valdžios, Illinois valstijos ir Chicagos miesto pinigų.

Lietuviai, kuriems rupi saugumas jų pini- gu, tegul pasideda šiame banke. Daug lie- tuvių yra pasidėjusių čia savo pinigus, ir džiaugiasi.

Bankas moka 3%. Aldaras nuo 9 ryto iki 3 val. po pietų; Subatomis iki 2 val. po pietų. išidomėkite adresą.

STATE BANK OF CHICAGO

Kampas La Salle ir Washington Sts.
prieš City Hall.

MOKYKIS SIUT MŪTERISKUS RUBUS
Išmokiname piešimo, kirvimo formų, siuti naminius daiktus arba aprėdalus. Diplomas kiekvienam, kas išsimokins. Va- landos dieną arba vakarais del Jusų pa- rankumo. Už \$10.00 išmokiname Jus siut visokius drabužius.

DRESS MAKING COLLEGES,
2336 W. Madison gatv., Western ave.
1850 Wells gatvė.
SARA PATEK, Mokytoja.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVISKA
APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia aty- da, nežiurint, ar tie receptai Lietu- vos ar Amerikos daktarų. Tai vie- tinė Lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduojų gali gaut kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiūsiu per express.

K. Sidlauskas
Antiekorius ir savininkas
SOUTH BOSTON, MASS.

MILDA TEATRAS

VODEVILLIUS IR PAVEIKSLAI
Vodevilius pirmaina:
Panedėlyj, Ketverge ir Subatoj
Paprastomis dienomis pirmas Floras
10c, Balkonas 5c.
Subatos vakarais ir nedėliomis pir- mas Floras 15c, Balkonas 10c.
HALSTED IR 32-ra GATVĖ

Vyrišku Drapanu Bargenai

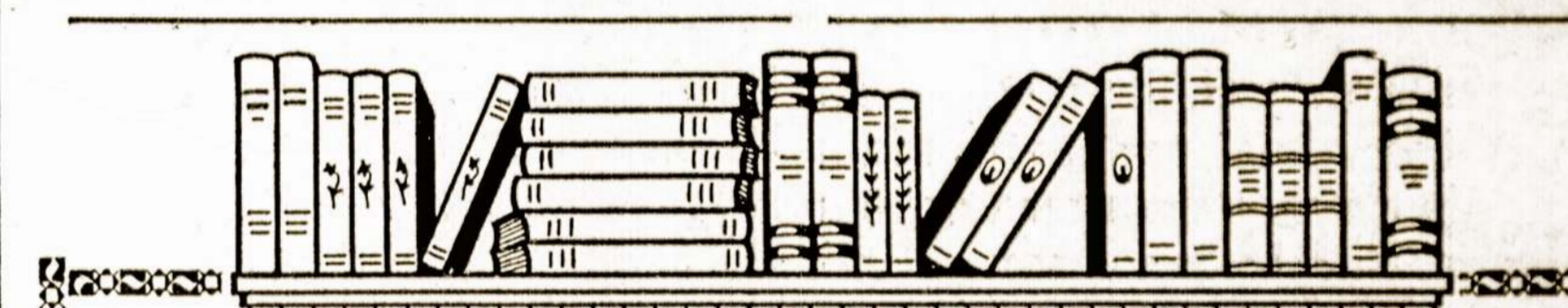
Nauji, neatimti, daryti ant užsaky- mo siutai ir overkotai, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parsiūduoda po \$15 ir 25 dolerius.
Nauji, daryti gatavi nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki 18 doleriu.
Visai mažai vartoti siutai ir over- koats, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar \$5 ir augščiau. Kelnės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaikinams siutai nuo \$3.00 iki \$7.50.
Atdara kasdieną, nedėliomis ir va- karais. S. GORDON
1415 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Telefonas Canal 3737

AKUŠERKA
Mrs. A. Vidikas

Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktika- vusi Pensylvanijos Hospitalėse ir Philadel- phijoj. Pasekmingai patarnauju prie gim- dymo. Uždyką duodu rodą visokiose ligose moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai angliskai, rusiskai, lenkiskai ir slavoviskai.
1739 S. HALSTED ST., CHICAGO,
Ant antrų lubų.

Žemiau surašytos knygos yra išleistos
"NAUJIENŲ" SPAUSTUVĖJE
Arba "NAUJIENOS" turi nupirkę jų visą laidą
Agentams duodame gerą nuošimtį

1. KAS YR' TAIP, O KAS NE TAIP? Iš anglų kalbos vertė A. J. Karalius. Puslapių 264. Labai prieinamai išaiškina so- cializmą. Kaina 50c
2. NUOSAVYBĖS ISSIVYSTYMAS. Parašė Paul Lafargue. Vertė A. J. Karalius. Puslapių 167. Vienas iš svarbių veika- lų socializmo literaturoje. Gvildena privatiškos nuosa- vybės vystymosi klausimą. Kaina 50c
3. MORALYBĖS ISSIVYSTYMAS. Parašė L. Krzywicki. Ver- tė A. J. Karalius. Puslapių 120. Gvildena moralybės-eti- kos klausimą. Svarbu žinoti kiekvienai apšviestai ypatai. Kaina 25c
4. DRAUGIJOS IR ORGANIZMŲ EVOLUCIJA. Parašė Ar- thur M. Lewis. Vertė A. J. Karalius. Puslapių 187. Iš- guldymas teorijos organizmų bei drauginių organizmų vys- tymosi. Labai svarbus veikalas. Kaina 50c
5. IŠ SIRDIES. Parašė James Allen. Vertė St. Biežis. Pus- lapių 53. Psichologiškas veikalėlis, gvildenantis protavi- mo budus etc. Patariama perskaityti kiekvienam darbi- ninkui, nes jis pagelbės suprasti Jusų draugą. Kaina 15c
6. KAIPO ŽMOGUS MASTO. Parašė James Allen. Vertė St. Biežis. Puslapių 51. Apie šią knygėlę autorius sako: "Jos tikslu yra paskatinti vyrus ir moteris surasti bei jausti tei- sybę, kad jie patys yra savės tvėreėjais. Kaina 15c
7. PASIKALBEJIMAS AMERIKONO IR GRINORIAUS. Su- taisė A. J. Karalius. Puslapių 32. Labai indomus ir link- smas pasikalbėjimas apie darbinikišką klausimą. Kaina .. 10c
8. NUOSAVYBĖ IR DARBAS. Sulietuvino A. J. Karalius. Puslapių 18. Labai prieinamoje kalboje aiškina sunkiai suprantamą klausimą nuosavybės ir darbo. Kaina 5c
9. VAGIS. Parašė A. J. Karalius. Puslapių 27. Apsysaka pa- imta iš tikro gyvenimo. Ji atvaizdina, kaip blogos gyveni- mo sąlygos ant žmonių atsiliepia, kaip atsiranda vadinami prasikaltėliai ir kodėl jie tokiais yra. Kaina 10c
10. ADOMAS IR JIEVA. 28 puslapių su paveikslais. Juokinga pasakaitė, išaiškinanti sutvėrimą. Kaina 10c
11. LOKIS. Parašė P. Merime. Vertė L. Juras. Puslapių 79. Tik-ką iš spaudos. Lietuvių legenda. Labai indomus pa- siskaitymas. Kaina 15c
12. NAMAI PRAGARAI. Komedijėlė. Parašė Harry Newton. Vertė Jonas Ilgaudas. Puslapių 23. Gera statymų sceno- je. Tik dvi ypatos reikalaujamos lošimul. Kaina 10c
13. AUDEJAI. Parašė Gerhard Hauptman. Vertė J. Laukis. Drama. Puslapių 112. Labai rimtas ir svarbus veikalas. Perstato darbininkų gyvenimą pirmos devynioliktos šimt- mečio pusės pabaigoj. Kaina 50c
14. DARBAS. Parašė Emil Zola. Vertė A. J. Uoga. Puslapių 291. Šitas veikalas nors yra parašytas trijuose tomuose, bet kiekvienas tomas gali būti skaitomas atskiroje knygoje. Tai yra indomus romanas. Kaina 75c
15. GLUDELIIUDI ir kitos Lyrikis Eilės. Parašė Kl. Jurgelio- nis. Kaina 50c
16. AMERIKOS PILIETIS. Surengė J. Ilgaudas. Puslapių 63. Kuopilmiausi pamokinimai kaip tapti piliečiu. Taipgi su- trauko Suvienytųjų Valstijų konstitucijos. Kaina 25c
17. PACIAVIMAS PĀS IVAIRIAS TAUTAS. Pagal H. D'Alme- ras'ą. Sutaiesė A. J. Karalius. Aiškinama įvairūs būdai pa- čiaimosi pas įvairias tautas. Puslapių 89. Kaina 20c
18. VEISLIU ATSIRADIMAS. Darvin'o teorija. Parašė Me- čislovas Kaufmanas. Sulietuvino A. J. Karalius. Pusla- pių 62. Kaina 15c
19. MACBETH. Penkių veiksmų William Shakespeare'o tra- gedija. Vertė (cilėmis) Kleofas Jurgelionis. Spauda "Nau- jienu". Kaina 70c

William Shakespeare'o veikalai tai yra didžiausias pasaulinės li- teratūros turtas. "Macbeth" yra vienas iš geriausių ir garsiausių to- genjų veikalų. Patartina kiekvienam apspazinti su šiuo Shakes- peare'o veikalu.
"Naujienu" Knygyne galite gauti ir kitų laidų knygų.
Reikalaudami kokios nors knygos, visuomet kreipkitės į mus.
"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill

KIEKVIENA dieną, kada tukstan- čiai darbininkų išeina iš fabri- kų, juos pasitinka vaikai, pardavinė- jantįs "NAUJIENAS". Darbininkai per- ka ir skaito "NAUJIENAS".

"NAUJIENAS" taipgi skaito inteligentai, biznieri- ai ir profesionalai.

"NAUJIENAS" skaito moteris, merginos ir jaunuomenė, nes "NAUJIENOSE" telpa kiekvieną dieną daug naujienu, žinių iš karės, iš viso pasaulio, politišku, mokslišku, apie sveikatą, apie moterų klausimą, apie jaunimo reikalus.

"NAUJIENOSE" telpa daug pajieškiojimų giminių, kaip iš Amerikos, taip ir iš Lietuvos, pajieškiojimų darbininkų ir vi- sokių apgarsinimų, kurie pasakys Jums, kur ką pigiai pirkti.

Skaitykite ir platinkite "NAUJIENAS", didį lietuvių dienraš- tį

"NAUJIENOS"

1840 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

CHICAGOS ŽINIOS

PASISKIRKITE DRAUGAI.

Kurie dar nesugražinote Soc. Partijos Press pikniko tikiety ir nesugražinsite iki pėtnyčios, rugpjūčio 11 d., tikietai bus skaitomi parduotais, nes aš turiu išduoti atskaitą Soc. Partijai subatoje, rugpjūčio 12 d. Jei kurie dar esate nesugražinę tikiety, pasistengkite sugražinti iš ko paėmėt, arba A. Kairiui, antrašu 3131 Emerald ave. Jei-gu to nepadarysite, užmokėsite pinigus.

NEGRAŽUS KUNIGO DARBAS.

The Western Shades Cloth kompanijos dirba daugiausiai lietuviai ir lenkai. Darbas yra labai sunkus ir pavojingas, ir kitos visos darbo sąlygos tiesiog nebepakenčiamos. Darbas nuo šitukių. Mokėstis gi, sulyginamai, visai maža, uždirbama nuo \$12 iki \$14. Negalėdami ilgiau tos sunkios naštos nešti darbininkai, pareikalavo nuo kompanijos sumažinimo darbo už tą pačią mokesį arba pakėlimo mokesies už tą patį darbą. Kompanija atsisakė tai išpildyti. Darbininkai, budami neorganizuoti, negalėjo išeiti streikui, bet pradėjo apleidinėti dirbtuvę. Tuomet kompanija kreipėsi prie kun. Krušo. Apveizdos Dievo parapijos klebono, prašydama pagelbos. Pastarasis, lydimas detektivo, vaikščiojo po dirbtuvę ir stengėsi prisaukdyti lietuvius ir lenkus darbininkus, kad jie nemestų darbo. Bet tokie neatsirado.

Pereitą nedėliojį kun. Krušas iš sakyklos išgyrė The Western Shades Cloth kompaniją ir ragino visu, kurie tik neužganėdinti savo darbu, arba jo neturi, eiti į minėtą kompaniją dirbti. Gi parapijoms, turintiems parapijos knygutes, liepė ateiti pas jį klebonijon, kur jis išduosias paliudijimą, su kuriuo jie gausią darbą. Tokiu būdu kun. Krušas įsteigė savo klebonijoj lyg ir darbo biuro ofisą.

Kun. Krušo atsiųtieji darbininkai, pamatę nepakeliamas darbo sąlygas, meta jį ir tokiu būdu lieka suvardžiotais. Taip mainanties darbininkams, negalima jų suorganizuoti ir išreikalauti iš kompanijos darbo sąlygų pagerinimo.

Taip tai pasitarinauja darbininkams mūsų dvasiškėji vadovai.

John H. Lyle, advokatas Englewood Order and Law League, kurį civilės tarnybos komisija pašaukė duoti parodymus, kad jo kaltinimai, jog mayoro šalininkai renka pinigus iš saliuininkų ir prizada jiems užtai leisti laikyti saliuonus atdaras nedėliomis, liko išmestas iš komisijos kambario, kada jis prieš komisiją pradėjo skaityti savo raštą apie mayorą ir saliuonus.

Saliuininkams pradeda nepatikti kova tarp šlapiųjų vadovų Anton J. Čermak ir mayoro Thompsono. Jie pešasi už tai, kiek saliuonų yra laikoma atdarais. Nuo to esą nukenčia saliuininkų buznis. O pelno prohibicionistai ir bravarai. Jie norėtų, kad Čermak susitaikintų su mayoru ir kreipėsi prie nekurių aldermanų, kad jie pasirūpintų tą taiką įvykdyti.

Chicagoje gali sutreikuoti telegrafistai reikalaudami 8 val. darbo dienos ir pakėlimo algos. Unijos viršininkai apie tai tyli.

Harvey vėjas nuputė Marx Babrag, 1320 Dickson st. skry-

bėlę. Jis besivydams ją pakliuvo po Illinois Central traukiniu ir liko užmuštas.

Examiner laikraščio automobilius susidūrė ties Sagamon ir Adams gatvėmis su kitu automobiliu. Du žmonės sužeisti.

Dabar Chicagoje serga vaikai paralizium 40 vaikų.

Mrs. Martha Payne, 3904 Greenshaw st., skundžia tėvą savo J. E. Eaker, 3854 Polk st. Reikalauja iš jo \$20,000 atlyginimo už apšmeižimą.

Tris žmonės sužeisti susidurus 43 gatvės gatvekariniui su Cottage Grove ave. gatvekariniui.

Max Kozlowski, 3304 S. Morgan St. nusipirko už \$300.00 mašiną, kuri dirba \$2.00 popierines. Iš tos priežasties pardavėjas Walter Bleshko atsidirė kalėjime už prigravystę.

PRANEŠIMAI

BRIDGEPORTIEČIAI.

Svarbus susirinkimas lietuvių bučernių ir grosernių darbininkų ant Bridgeporto įvyks ketverge, rugp. 10 d., 8 val. vak. T. Radavičiaus svetainėje, 936 W. 33 st. Tas susirinkimas yra svarbus Town of Lake bučerniams, todėl visi kviečiami atsilankyti. Taipgi kviečiami nauji nariai prisirašyti.

EAST CHICAGO, IND.

Laikraščiuose rašoma, kad Washingtono valdžia paskirsianti mums "lietuvių dieną", ty aukų rinkimui naudai nukentėjusių nuo karės. Šiuo kviečiu visus TMD. 127 kp. narius atsilankyti sekantini kuopos susirinkimam, kuris įvyks 13 d. rugpjūčio, kad apsvaresius su "lietuvių diena" surištus reikalus. Turėsim išrinkti specialį komitetą ir sutvarkyti aukų rinkimo darbą. Tąsa 4 špaltos).

East chigaičiai, parodykime, kad ir mes nesame atsilikę nuo kitų kolonijų lietuvių.

TMD. 127 kuopos turto raštinninkas,

K. L. Kairis.

MILŽINISKOS DOVANOS!

Tik dvidešimtam amžiuje spėjo išsivystyti panašus stebukas, kad už kiekvieną atsišaukimą reikia duoti milžiniškas dovanas

Paimkite už ceną atvirutę ir rašykite greitai, pažymėdami pilną savo adresą, per kurį aplauksite dovanas. Adresuokite: J. Žilinskis, 2116 Lakeside, Cleveland, Ohio.

Joseph M. Azukas & Co., REAL ESTATE LOANS & INSURANCE NOTARY PUBLIC

PAJIEŠKOJIMAI

"NAUJIENOSE" telpa daugiau pajieškojimų kaip kituose lietuviškuose laikraščiuose delto, kad NAUJIENOS daugiausia prasiplatine ir delto kad garsinties NAUJIENOSE apsimoka.

KAINOS UŽ PAJIEŠKOJIMUS: (Vieno colio per 1 špaltą) 50c už vieną kartą ir 25c už kiekvieną paantrinimą to paties pajieškojimo. Kotai (kilšės) paveikslų turi būti apmokami per garsintojus.

NAUJIENŲ skaitytojų pajieškojimai talpinami viena sykį DYKAI. PAVELYKITE "NAUJIENOMS" SURAST JUMS JUSŲ DRAUGUS IR GIMINES.

PAJIESKAU DARBO. Galiu dirbti už bartenderį saliuone arba už agentu, turiu patyrimą, tame biznyje. Kalbu bent 6 kalbom. Galiu pristatyti paliudijimą, arba užstatyti bonžsą. Kam reikalingas toks žmogus kreipkitės: F. Tverijonas, 3402 Auburn Ave., Chicago, Ill.

PAJIESKAU PUSININKO su \$200 saliuona. Antanas Letkauskas, 1155 Milwaukee ave., Chicago, Ill.

REIKALAVIMAI

"NAUJIENOS" visados stengiasi ir ateityj da labiau stengsis kad kuo daugiausia tilptų pajieškojimų darbininkų ir darbo. "NAUJIENOS" nori tarpininkauti suradime darbo bedarbiams ir pagerinime darbo užsiganėdijusiems savo darbu. Malonėkite tada tēmyti pajieškojimus "NAUJIENOSE".

Kainos už reikalavimus: (Vieno colio per vieną špaltą). 50c už vieną sykį ir 25c už kiekvieną paantrinimą to pačio reikalavimo. Kurie pajieško darbo, o neturi pinigų, pagarsinsime dykai.

REIKALINGA 2 mirkytojų ir 2-ju bružuotojų (2 dippers and 2 sanders) Pastovus darbas. Lamberson Japanning Co., 334 S. Clinton St., Chicago.

REIKALAUJAMA darbininkų į Eoundry. Darbas nuolatinis. Atsišaukite į Employment Bureau Crane Co., 40th and So. Kedzie Ave. Chicago.

REIKALINGA porteriis plauti bonkas ir dirbti visą darbą gražiu sąkrovoje. Gera mokeskis. 1906 So. Halsted St., Chicago.

Reikalaujama darbininkų prie statymo S. W. Cor. 12th Str. and Springfield ave. Didelis darbas.

REIKALINGI moters ir vyrai prie sortavimo ir rišimo skudury. Mes mo kame gera algą. Darbas nuolatinis. Atsišaukite išvyk į mūsų gražią, švarią, vėsią Junk shop. GOLDBERG and BERLOWITZ 601 W. Harrison St., Kampas Jefferson st., Chicago.

REIKALAUJAMA 50 darbininkų antsyk. Gera mokeskis. Darbas nuolatinis. Praneškite į 455-9 Wallare ave., 7 ryto. Bosley Brothers, Chicago.

REIKALINGA merginų nuo 15 ir augščiau mokyties apdarinėjimo, ir lankstyti knygų darbo. Atsišaukite mokyklos paliudijimą. T. C. McNeill, 607 So. Dearborn St., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 5 patyrusių, "dry goods" ir čėverykų pardavėjų nuog karės. Darbas nuolatinis ir gera užmokeskis. Bach's Department Store, 3641-43-45 So. Halsted St., Chicago.

REIKALAUJAMA jaunų vyrų pagelbininkų prie "sheet metal work" ir dirbtuvę. Turi suprasti angliškai. 3625 Jasper Place., Chicago.

REIKALINGA darbininkų, 22½c. į valandą. Darbas visiems metams laiko. Santa Fe Railway Scrap Yards, 47th str. ir Archer ave., Chicago, Ill. K. Graham, Foreman.

REIKALINGA merginų prie abelno fabriko darbo. The Cassidy — Fairbank Mfg. Co., 6126 So. La Salle St., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA karpentierių ir karų taisytojų, prie sutaisymo tavorinių karų. Gera mokeskis ir nuolatinis darbas visą metą. Kensington, Ill. Kreipties į Foreman Michigan Central Railroad East End of E. 119th str., and M. C. R. tracks, Kensington, Ill.

REIKALINGA vyrų prie abelno fabriko darbo. The Cassidy — Fairbank Mfg. Co., 6126 So. La Salle Str., Chicago, Ill.

REIKALINGA vyrų prie abelno fabriko darbo. The Cassidy — Fairbank Mfg. Co., 6126 So. La Salle Str., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO

PIGIAI ir gerai pirkti bučernę gerą vietoj, apgyventoj tirstai lietuvių ir kitų lautu. Kreipkitės pas: K. Jamontas, 1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA pigiai vienas storas ir 5 aukštų murinis namas ant 3321 So. Morgan St., M. Mahler, Savininkas, 3104 So. Canal St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA pigiai 2-ju kreslų barždoskutykla; geroj vietoj; biznis gerai išdirbtas. 353 E. 69th St., Chicago, Ill.

NUPIRKAU saliuoną nuo J. Karpius, S. Halsted st. Jeigu tas saliuonas kam ką kaltas arba tur nemokėtas bilas, malonėkit atsišaukti. FR. BRODRECKIS, 3200 S. Halsted St., Chicago

PARSIDUODA pigiai puiki 5 kambarių stubele. Elektriška, vana, inmadė dėti šėpa. Kaina \$1775. Inmadė \$500. Vaziuoti reikia 63 St. karu. 6148 So. 42 Ct., Chicago, Ill.

PARSIDUODA pigiai puiki barždoskutykla. Gera proga padaryti gražaus pinigų. K. Jamontas, 1840 So. Halsted St., Chicago.

PARSIDUODA gero pieno karvė ir su veršiu; labai gera karvė. Kampas Wisconsin ir W. Archer Limit, Chicago.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė, geroj lietuvių apgyventoj vietoj. 2901 Emerald Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA pigiai stuba, tvartai ir 5 lotai; yra labai paranku, kas nori laikyti kokiu gyvuliu. Chicago, Ill. 5436 So. Kildare ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA pigiai visas biznis pieninės tirstai lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Kam reikalinga atsišaukt į Naujienu ofisą No. 10.

EXTRA Labai pigiai parsiduoda saliuonas lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Biznis išdirbtas per 15 metų. Priežastis pardavimo — savininkas pirkto didesnį biznį kitam mieste. Kreipties šiuo adresu: Sylvestras Benckas, 4458 So. Honore st., Chicago, Ill.

PARSIDUODA kriaučių šapa, sena, apie 9 metų, viela; biznis gerai išdirbtas. Kreipkitės į "Naujienu" ofisą No. 9.

PARSIDUODA grosernė ir bučernė. Pardavimo priežaslis — pereinu į kitą biznį. Greitu laiku atsišaukite. 1437 So. Morgan str., Chicago, Ill.

RETA PROGA.

Jauna pora, palieidama miestą, paukaus visus rakandus savo gražaus gyvenimo už pigią kainą. \$165 seklyčios selas už \$35. Puikus miegamoj ir valgomoj kambarių rakandai. 2 Willon divonus, supamasis kedės ir t.t. Taipgi augštos ryšies piانا su 25 metų užtikrinimu ir \$200 victrolų su rekordais už jusų pasiulytą kainą. Viskas vartota vos 9 savaites. Tas apsimokės jums patsieirauti, nežiurint kur jus gyvenate. Viskas turi būti parduota į sekančių 2-ju nedėlioj laiką. Atsišaukite greitai. 1922 So. Kedzie ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda pigiai bučernė ir grosernė lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Priežastis pardavimo, kad savininkas turi du biznius. Kreipties: 2325 So. Hoyne ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA saliuonas arti lietuviškos bažnyčios, labai geroj vietoj. Del žmogaus, norinčio tokį biznį laikyti, parsiduos labai žema kaina. Savininkas rengiasi išvaziuoti ant farmos. Norintįs gauti puikią vietą, atsišaukite pas K. Jamontą, 1840 So. Halsted st., Chicago, Ill.

PARSIDUODA grosernė. Priežastis pardavimo — persiskyrimas draugu. Gera vieta, skolos nėra. Parsiduoda už cash pinigus. Kreipties adresu: 1622 So. Halsted St., Chicago.

PIETINĖS Michigano dalies žemės. Neišdirbtos kietmedžio žemės \$20 už akrą. Lengvi išmokėjimai. Mes imsimė dalį javų kaip metinę mokesį. Rašykite į Land Dept. Buchley and Douglas Lbr. Co. 645 Peoples Gas Bldg., Chicago.

PARSIDUODA 2 automobiliai, vienas 1912 Wenton, Limousine, 8 sėdynių, antras 1914 Lozier, aldaras. 7 sėdynių del livery biznio. Parsiduoda labai pigiai delto, kad savininkas eina į kitą biznį.

F. Stupelis 1715 W. 46th St. Chicago, Ill. Tarpe Paulina ir Hermitage ave. Tel.-Yards 7158

FARMOS

Apėmiau daug farmų; mažų ir didėlių Michigano valstijoj, toliau į pietus, kur klimatas šiltesnis ir žemė derlingesnė. Kas norisite vaziuoti iš Chicago ir apielinkės, tai atvaziuokite į "Naujienu" Ofisą, 1840 So. Halsted St., Chicago. Aš busiu ir išvaziuosime 5-tą valandą vakare koženą subatą. Per vandenį į ten ir atgal — \$4.00.

M. WALENCIUS P. O. Box 4, SCOTTVILLE MICH.

Stebėtinas paaukavimas. \$32 nupirkši \$150 vertės seklyčios rakandus \$90 vertės braucni lova už \$30; \$75 valgomoj kambario rakandus — už \$32; divonas; drabužių šėpa \$14; \$200 Victrola, \$60; taipgi \$500 Healy pianas, gvarantuotas — \$115; vartotas du mėnesiu. Už \$120 nupirkti 4 kambarių visus rakandus. 3019 W. Jackson Blvd., arti Kedzie ave., pirmas augštas. Chicago, Ill.

Dr. J. JONIKAITIS MEDIKAS IR CHIRURGAS 3337 So. Morgan St., Chicago. KERTĖ 33-216 Pl. ir Morgan St.

Dr. A. L. Yuška GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1749 So. Halsted St., Chicago Kampas 18-tos gatvės.

Dr. Ramser AKIŲ SPECIALISTAS VICI VICI

Dr. M. HERZMAN IS RUSIJOS GERALI LIETUVIAMS ŽINOMAS PER 16 METŲ KAIP PATYRęs GYDYTOJAS, CHIRURGAS IR AKUSERIS. Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-ray ir kitokius elektrinius prietaisus. Ofisas ir laboratorija, 1025 W. 18th St., netoli Fisk St. Valandos: Nuo 10-13 pietų; 6-8 vakarais. Telephone Canal 3116. Gyvenimas: 3412 S. Halsted St. Valandos: 8-9 ryte, tikrai.

Dr. A. J. TANANOVICZE GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas ir gyvenimo vieta: 3249 So. MORGAN ST. Valandos: 8 iki 10 ryto 1 iki 3 po pietų 7 iki 9 vakare. Ofisas ant F. Koro Aptiklos: 1612 SO. HALSTED ST. Valandos: 10 iki 12 dien 3 iki 5 po pietų 8 iki 9 vakare. Tel. Drover 7800. Tel. Canal 1576.

Dr. A. A. ROTH Rusas Gydytojas ir Chirurgas Specialistas Moteriškų, Vyriskų, vaikų ir visų chroniškų ligų. Valandos: 10-11 ryte, 4-5 po pietų 7-8 vakare. Nedėliomis 10-11 po pietų 3554 So. Halsted St., arti 34 St., Chicago.

Dr. C. Z. VEZELIS LIETUVIŲ DENTISTA Valandos: nuo 9 ryto iki 9 val. Nedėliomis pagal sutarimą. 4712 So. Ashland Ave. arti 47-tos gatvės.

Dr. J. K. MEYERS Gydytojas Chirurgas ir Akuseras Uždyk Ofisas del beturių. Ofisas ir gyvenimo vieta. 6062 So. STATE ST. CHICAGO.

Dr. SCHNEIDER Antras augštas, 1553 W. 47th St. kampas Ashland ave., Chicago. Telephone Yards 5032

Dr. S. D. SAUTER Gydytojas ir chirurgas 219 6th str., RACINE, WIS. Valandos: 9 iki 10 ryto, 2 iki 4:30 po pietų, 7 iki 9 vakaro.

Dr. CHARLES SEGAL Gydytojas ir Chirurgas Specialistas ant moteriškų, vyriskų ir vaikų, taipgi ir chroniškų ligų. Gyvenimas: Ofisas: 4558 Ashland Ave. 6185 Champlain Ave. Of. Kampas 46 gat. Tel. Wentworth 1658 2-5 po piet., 7-9 vakare 8 iki 9 ryte ir po 9 vakare. Tel. Drover 9635

Dr. W. Yuzskiewicz Lietuviškas akių gydytojas Kas turi skaudančias arba silpnas akis, ar galvos skaudėjimą, atsilankykite pas mane. DR. W. YUZSKIEWICZ, 1155 Milwaukee Ave. Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų

DAKTARAS WISSIG, seno krajaus Gydo visas ligas vyrų ir moterų. Nežiurint kaip užsienėjusios ir neįgydomos yra. Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir puslės, užnuodijimą kraujo, odos ligas žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslėptas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atėkite čia ir persitrinkite, ką jis gali jums padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstančius ligonius. Patarimas dykai. Ofiso valandos nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro. Nedėliomis iki 12 diena. 1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19-tos gat., viršui Bankos. Tel. Canal 3263

Dr. A. I. EPSTEIN GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialistas moteriškų, vyriskų ir vaikų ligų. Ofisas ir gyvenimas: 2600 So. Halsted st., arti 47-tos gatvės. Ofisas valandos: 10 val. ryto, 1-3 po pietų ir vakarais. Phone Drover 4574. Ofisas: 4656 S. Ashland Ave. arti 47-tos gatvės. Ofiso valandos: 11-12 diena, 5-7:30 po pietų. Phone Drover 1354.

BUKIT ATSARGUS. Kuomet Jūs auclnat pas akių gydytoją del akinių, visųpirmu žiūrėkit, ar Jūs turi kolegijos diplomą. Ir taipgi ar yra užsiregistravęs, ar turi Optimetrato GLIOS DIPLOMĄ. AS praktikuojų per 9 metus AKIŲ DAKTARAS. Jei Jūs kenčiate akių nuovargį, galvos skaudėjimą, Dr. Meyers mokiškai prizinti akiniai išgydys jums akis. Išezgamavimas per specialista dykai. DR. L. MEYERS 1024 Milwaukee ave., Chicago, Ill. Valandos: 9 ryto iki 9 vakare; pėtnyčioj iki 6 vakare, nedėlioj 10 iki 12. Tel. Haymarket 6212.

Dr. M. HERZMAN IS RUSIJOS GERALI LIETUVIAMS ŽINOMAS PER 16 METŲ KAIP PATYRęs GYDYTOJAS, CHIRURGAS IR AKUSERIS. Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-ray ir kitokius elektrinius prietaisus. Ofisas ir laboratorija, 1025 W. 18th St., netoli Fisk St. Valandos: Nuo 10-13 pietų; 6-8 vakarais. Telephone Canal 3116. Gyvenimas: 3412 S. Halsted St. Valandos: 8-9 ryte, tikrai.

Dr. A. J. TANANOVICZE GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas ir gyvenimo vieta: 3249 So. MORGAN ST. Valandos: 8 iki 10 ryto 1 iki 3 po pietų 7 iki 9 vakare. Ofisas ant F. Koro Aptiklos: 1612 SO. HALSTED ST. Valandos: 10 iki 12 dien 3 iki 5 po pietų 8 iki 9 vakare. Tel. Drover 7800. Tel. Canal 1576.

Dr. A. A. ROTH Rusas Gydytojas ir Chirurgas Specialistas Moteriškų, Vyriskų, vaikų ir visų chroniškų ligų. Valandos: 10-11 ryte, 4-5 po pietų 7-8 vakare. Nedėliomis 10-11 po pietų 3554 So. Halsted St., arti 34 St., Chicago.

Dr. C. Z. VEZELIS LIETUVIŲ DENTISTA Valandos: nuo 9 ryto iki 9 val. Nedėliomis pagal sutarimą. 4712 So. Ashland Ave. arti 47-tos gatvės.

Dr. J. K. MEYERS Gydytojas Chirurgas ir Akuseras Uždyk Ofisas del beturių. Ofisas ir gyvenimo vieta. 6062 So. STATE ST. CHICAGO.

Dr. SCHNEIDER Antras augštas, 1553 W. 47th St. kampas Ashland ave., Chicago. Telephone Yards 5032

Dr. S. D. SAUTER Gydytojas ir chirurgas 219 6th str., RACINE, WIS. Valandos: 9 iki 10 ryto, 2 iki 4:30 po pietų, 7 iki 9 vakaro.

Dr. CHARLES SEGAL Gydytojas ir Chirurgas Specialistas ant moteriškų, vyriskų ir vaikų, taipgi ir chroniškų ligų. Gyvenimas: Ofisas: 4558 Ashland Ave. 6185 Champlain Ave. Of. Kampas 46 gat. Tel. Wentworth 1658 2-5 po piet., 7-9 vakare 8 iki 9 ryte ir po 9 vakare. Tel. Drover 9635

Dr. W. Yuzskiewicz Lietuviškas akių gydytojas Kas turi skaudančias arba silpnas akis, ar galvos skaudėjimą, atsilankykite pas mane. DR. W. YUZSKIEWICZ, 1155 Milwaukee Ave. Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų

DAKTARAS WISSIG, seno krajaus Gydo visas ligas vyrų ir moterų. Nežiurint kaip užsienėjusios ir neįgydomos yra. Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir puslės, užnuodijimą kraujo, odos ligas žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslėptas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atėkite čia ir persitrinkite, ką jis gali jums padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstančius ligonius. Patarimas dykai. Ofiso valandos nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro. Nedėliomis iki 12 diena. 1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19-tos gat., viršui Bankos. Tel. Canal 3263